

Iz občinske skupščine

Zbori volivcev v januarju

Osrednja točka dnevnega reda letošnje zadnje seje občinske skupščine Ljubljana Moste-Polje je bila posvečena razpravi o osnutku statutov občine in mesta Ljubljana. Javna razprava o osnutkih obeh statutov na zborih volivcev in v drugih družbenopolitičnih organizacijah in institucijah bo predvidoma v drugi polovici januarja.

Skupščina je na omenjeni seji sprejela tudi več odlokov, in sicer: odlok o določitvi sredstev za financiranje vzgoje in izobraževanja v letu 1970, odlok o spremembi odloka o stopnjah prispevkov in davkov, odlok o začasnem financiranju potreb v občini in odlok o spremembi proračuna občine za leto 1969.

Poleg tega je bil sprejet tudi program dela občinske skupščine za leto 1970, sklep o načinu financiranja prizidka sodnega poslopja v Ljubljani, dano pa je bilo soglasje za pripojitev delavske univerze Moste-Polje k delavski univerzi Ljubljana-Bežigrad.

Odborniki so na letošnji zadnji seji občinske skupščine razpravljali in sprejeli občinski in mestni statut. Celotno gradivo o statutih bomo objavili v posebni številki Nsk.

ODKRIT RAZGOVOR

Na nedavnem razširjenem sestanku mladih komunistov moščanske gimnazije so bili prisotni tudi ravnatelj šole in profesorji — člani ZK. Razgovor je potekal odkrito, na ravni komunist—komunist in ne dijak—profesor, se pravi brez zadržanosti in fraz.

Ze takoj na začetku je bilo ugotovljeno, da udeležba mladih komunistov na sestanku ni dobra in smo navzoči sprejeli sklep, da morajo vsi manjkajoči v 3 dneh pisмено opravičiti svoje izostanke.

Izleta mladih komunistov na Kočevski Rog naj bi se udeležili tudi aktivni mladinci iz raznih krožkov in mladinske organizacije na šoli. Del stroškov bo poravnala tudi šola.

Novi člani so bili sprejeti 28. 11. 1969, v mestnem merilu. Sprejeti so le tisti dijaki, ki so pokazali primerno zrelost in so jih predlagali ali mladi komunisti ali ravnateljstvo šole. Odločitev glede tega bo sledila razgovorom s predlaganimi kandidati, ki so jih s temi dijaki imeli že sprejeti mladi člani in profesorica Medenova, ki zelo tesno sodeluje z mladimi komunisti. Na skupnem sestanku že sprejetih komunistov in tistih, ki so predlagani za sprejem, bo prišlo do konč-

ne odločitve kot rezultata pogovorov, ki sem jih že prej omenil.

Zelo živahno in zanimivo debato je sprožil Andrej Zugel, ki je kot delegat šole pristostvoval problemski konferenci ZMS v Celju. Predebatirali smo vsak sklep konference posebej ter našli veliko novih predlogov, ki bi jih bilo treba uresničiti. Prav tako smo ugotovili, da mnogo tega že uvajamo na naši šoli: našli pa smo tudi nekaj pomanjkljivosti, ki se morda nanašajo na posamezne šole, za nas pa ne pridejo v poštev.

Da bi dijaki sodelovali pri sestavi učnega programa, za zdaj ni izvedljivo, saj pride ta na šolo že točno izdelan; govor je bil tudi o enakem številu dijakov in profesorjev v svetu šole itn.

Na koncu na je tekla beseda o disciplini in uspehu na šoli. Ugotovljeno je bilo, da dijaki vse premalo resno jemljejo šolo in tudi disciplina je nezadovoljiva. Če se nekateri dijaki ne bodo poboljšali, jih bo ravnateljstvo gimnazije prisiljeno odstranilo s šole.

Pogovor, ki je bil prekratek za tako obširno področje delovanja, smo zaključili s sklepom, da bi se na podobnih sestankih mladi komunisti in profesorji komunisti srečali vsaj vsakih štirinajst dni.

Aleš Kardelj

Vsak pri sebi

Spraševal sem prijatelje, znance in ljudi s katerimi sem se srečaval, kaj želijo za novo leto sebi in drugim.

Odgovori so bili: zdravje, srečo in zadovoljstvo v družini, srečo v ljubezni, mir, večje osebne dohodke, da ne bi bilo slabše, kot je letos... in še in še. Pisana paleta želja, upanj in zahtev.

Spraševali so me tudi, kaj jaz želim. Nisem jim dal odgovora, ker se mi zdi moja želja tako majhna, vendar skoraj neuresničljiva.

Zelim samo, da bi se med sabo bolje razumeli, izboljšali odnose drug do drugega in skušali vsaj nekoliko razumeti tudi tegobe in težave drugih.

Današnji hitri tempo življenja nam čestokrat naceña živce, zahteva hitre odločitve, trga z nas prirojeno ali priučeno obzirnost in nas dela nestrpne. Čim dalje manj imamo časa, da bi razumeli, ali vsaj skušali razumeti tudi druge, nimamo časa za toplo prijateljsko besedo in nasmeh.

Sosed se prepira s sosedom, s katerim je že desetletja živel v prijateljstvu, zaradi sence, brezčutno hitimo mimo ponesrečenca ali nemočnega starca na ulici in neusmiljeno spodrivamo sodelavce na delovnem mestu.

Nezadovoljni smo z vsem in vsakomur. Ob tem pa

se zavijamo v draga krzna, navešamo z zlatnino — mrtvim kapitalom, izmenjavamo avtomobile kot pokrivala in računamo osebne dohodke.

Do kam še, kam pelje ta pot?

Ni čisto tako kot pravim, ni še čisto tako, vendar gre pot v to smer!

Moramo se ustaviti, pogledati okrog sebe in se nasmehniti mimoidočim ter jim ponuditi roko v pozdrav. Naši problemi naj ne bodo samo naši, temveč skupni in skupni problemi naj ne bodo samo skuovri — temveč tudi naši. Lažje bomo tako premagali ovire in naša pot zato ne bo nič počasnejša, saj je naglica s katero hitimo velikokrat samo navidezna in stopicamo na mestu.

Proč s pesimizmom, posebno ob koncu leta. Drugo leto bomo začeli drugače. Moramo!

Ne moja, naša želja da bomo pri vsakdanjem delu in razvedrilu mislili tudi na druge, na naše medsebojne odnose. In če bomo samo ustavili pot, ki nas vodi v kaos naših odnosov, bomo napravili veliko. Če pa potisnemo ta voz samo še za kanček nazaj, bomo napravili zelo veliko.

Velja poskusiti! Vsak pri sebi!

Obljubimo si in vedro stopimo v novo leto, saj bo to naše leto.

PRED VOLITVAMI

Konec leta poteka dveletna mandatna doba članom mestne in četrtne konference ZK. Mestna in četrtna vodstva ZK so v novi organizacijski strukturi in vsebinski preosnovi partije odigrala pomembno vlogo.

Čeprav se tej ali oni četrtne organizaciji lahko marsikaj očita, je vendar potrjena posrečena zasnova enotne ljubljanske organizacije ZK z vso razvejanostjo — prek mestne konference, številnih komisij, ki združujejo in aktivirajo veliko število ljubljanskih komunistov, pa do četrtnih konferenc, komitejev in drugih organov. Morda je še najbolj na mestu očitek da se je ZK preveč ukvarjala sama s seboj in da ni posegala v širšo družbeno problematiko. Ta očitek pa velja predvsem za nekatere četrtne in matične organizacije. V svojo zavest smo pač lažje sprejeli preosnovo ZK kot spremembo organizacijskih oblik, čeprav je poudarek na vsebinskem spremenjanju vloge ZK in izpopolnjevanju delovnih metod vodstev, organizacij in posameznih komunistov.

Zato je prav, da ob pripravah na volitve v mestno in četrtno konferenco ZK pregledamo dveletne rezultate, analiziramo vzroke napak in zastojev ter skušamo začrtati akcijske programe za nadaljnje delo.

Ker je od novih vodstev odvisno, kako uspešno bo

delo organizacije v naslednjih dveh letih, je prav, da pri izbiri kandidatov in pri volitvah upoštevamo poleg standardnih kriterijev še pripravljenost za delo.

To načelo smo doslej premalo upoštevali. Komunisti, ki bodo v svojih organizacijah volili, morajo to vprašanje predhodno razčistiti in se odkrito pomeniti s tistimi, ki jih nameravajo voliti. Premalo je namreč, da smo strokovno in idejno politično kvalificirani, če pa v mandatni dobi npr. kot člani komiteja četrtne konference odlagamo obveznosti in naloge z izgovori, da smo preobremenjeni, da delamo drugje in podobno. Katerakoli funkcija na mestnem ali četrtnem nivoju vedno bolj zahteva človeka.

Pri komunistih, ki so resnično preobremenjeni z najrazličnejšimi nalogami, bi morali napraviti redukcijo funkcij in s tem omogočiti komunistu popolno vključitev v področje, za katerega je izvoljen in odgovoren.

Politično delo namreč postaja vedno bolj odgovorna in zahtevna naloga, ki je ni mogoče opravljati površno, administrativno ali parolarsko.

Družbenopolitične organizacije in občinska skupščina Ljubljana Moste-Polje

želijo vsem občanom srečno novo leto 1970

Socialistična zveza danes

Po starem ne gre več!

Konec decembra je bila sklicana letna občinska konferenca SZDL Ljubljana Moste-Polje. Ob tej priložnosti smo naprosili njenega predsednika Antona NANUTA, da nam odgovori na nekaj vprašanj.

1. Za nami je letna občinska konferenca SZDL Ljubljana Moste-Polje. O katerih bistvenih programskih izhodiščih za leto 1970 je konferenca razpravljala?

Za Socialistično zvezo je nujno, da ima izdelan odnos in opredeljeno vlogo do vseh oblik samouprave v naši samoupravni družbi. V neposredni demokraciji se praviloma začne osnovna politična aktivnost Socialistične zveze. V družbenopolitično de-

v nekem pomenu tudi delovanje Socialistične zveze. To pa zahteva, da je Socialistična zveza v njih prisotna, da dobijo te organizacije ustrezno družbeno mesto, enako tudi ljudje, ki v njih družbeno delujejo. Čeprav se v teh organizacijah ljudje združujejo po niteresnih nagajih, velja razmisliti, kako je možno in potrebno v teh organizacijah tudi politično delovati.

Vse politične organizacije so v svojih programskih dokumentih, resolucijah pa tudi statutih na en ali drug način opredelile svoj odnos tudi do Socialistične zveze ali bolje rečeno način delovanja znotraj Socialistične zveze ali ob njej. Predvsem sta kongres ZK Slovenije in ZK Jugoslavije zelo natančno povedala, kao morajo delovati komunisti, kako se idejno-politično borijo za svoja stališča tudi znotraj Socialistične zveze. Socialistična zveza se mora temu ustrezno tudi pojavljati s pobudami za takšno delovanje. Kot avtonomna politična organizacija mora ustvariti vse možnosti delovanja drugih političnih organizacij znotraj nje.

2. Dosedanje razprave o vlogi Socialistične zveze danes so dale dokaj novih in izvirnih pobud in predlogov. Novi vsebini bo treba prilagoditi tudi nove oblike dela. Za katere oblike gre?

Slabosti dosedanjega dela Socialistične zveze ne izvira jo toliko iz načela organiziranosti kot iz zaostajanja v uresničevanju vloge Socialistične zveze. Krajevne organizacije še vedno delujejo predvsem v klasičnih oblikah, sestankih članstva, podružnic itd. V prihodnje bo Socialistična zveza morala razen v teh oblikah aktivneje delovati in tudi po tako imenovanem interesnem načelu povezovati občane, se torej ustrezneje organizirati in konstituirati. Upoštevati je treba specifičnosti krajevnih organizacij na podeželju oziroma mestu, saj so tu precejšnje razlike.

Vodstvo občinske organizacije SZDL (konferenca, izvršni odbor) se prepočasi uve-

lavlja kot politično telo z novo vsebino in metodami, ki so zanjo značilne, da delovnim ljudem omogočajo čim bolj neposredne možnosti političnega odločanja. Oblike povezovanja posameznih krajevnih organizacij z občinsko organizacijo Socialistične zveze in urejanje skupnih problemov je treba močneje razvijati in najti za to tudi nove ustrezne oblike (skupna priprava gradiva, skupne seje in posveti). Socialistična zveza kot celota bo v občini še uspešneje delovala, če bo njeno delovanje močneje usklajeno.

3. V novih pogojih dela velja posebna pozornost sredstvom javnega obveščanja. Kakšno stališče zavzema izvršni odbor občinske konference SZDL do tega vprašanja?

Občinska konferenca Socialistične zveze pojmuje sredstva množičnega obveščanja kot izredno pomembno družbeno dejavnost, ki ji je treba v novih, razvitejših razmerah posvečati čedalje večjo in poglobljeno pozornost. Samoupravni družbi je potrebna objektivna, živa, pestra in vsestranska obveščena o dogajanjih doma in v svetu, še posebej o vsem, kar omogoča delovnemu človeku, da lahko učinkovito in dejavno sodeluje v javnem življenju.

Zaradi takšne družbene pomembnosti teh sredstev je Socialistična zveza razumljivo odločno zainteresirana za razvoj, v katerem se sredstva množičnega obveščanja ne bodo odtujila od družbe in njenih težnj k napredku na socialistični poti. Socialistična zveza mora s svojo dejavnostjo uresničevati neposredni družbeni vpliv na idejno in politično usmerjenost komunikacijskih sredstev. Hkrati mora biti Socialistična zveza pobudnica za nove oblike uspešnejšega uveljavljanja družbenega interesa.

Socialistična zveza se zaveda, da pomenijo tisk, radio in televizija tudi najpomembnejše sodobno sredstvo nje lastnega političnega delovanja in vplivanja. Zavzemamo se, da bi glasilo Naša skupnost prodrlo v vsako družino v naši občini.

4. Teze o vlogi SZDL danes predvidevajo tudi nov sistem financiranja te organizacije. Kaj menite o tem?

Težimo k ureditvi financiranja Socialistične zveze v občini tako, da bodo vsakoletna stalna sredstva za dejavnost krajevnih in občinske organizacije zagotovljena v odvisnosti od splošnih družbenih gibanj.

Uresničitev nadaljnega povečanega delovanja Socialistične zveze pomeni v bistvu modernejše delovanje organizacije na vseh ravneh in usmeritev tvornih naporov članstva v učinkovito družbeno aktivnost in uspešno ter materializirano družbeno akcijo. Vse to terja stalne in od napredka družbeno-ekonomske baze odvisne vire in sredstva. Nove oblike dela, ki jih terja nova in aktualizirana vsebina delovanja Socialistične zveze, terjajo več sredstev in sposobnih delavcev, ki bodo znali in hoteli organizirati, spodbujati ter politično usmerjati družbenopolitično aktivnost članov.

Konferenca Socialistične zveze in njihovi organi bodo tudi v bodoče prevzeli vsa

moralno in politično odgovornost za smotrnost trošenja družbenih sredstev tako pred članstvom in občani kot tudi pred skupščino družbenopolitične skupnosti, ki sodeluje pri sporazumevanju ter sklepanju o dodelitvi sredstev.

V urejenejši sistem financiranja drugih družbenopolitičnih aktivnosti bi kazalo v prihodnje vključiti tudi financiranje nekaterih družbenopolitičnih organizacij in družbenih organizacij oziroma društev. Spričo koordinacijske vloge Socialistične zveze in dejstva, da se pri njej največkrat obravnavajo skupna vprašanja tudi iz delovanja teh organizacij, bi bilo verjetno umestno prenesti družbeni dogovor o financiranju njihove dejavnosti h konferenci Socialistične zveze, s čimer bi bila dosežena tudi večja usklajenost in sinhroniziranost družbenih aktivnosti članstva vseh organizacij k skupnim ciljem.

5. Uresničenje zastavljene programa je bržkone odvisno od ljudi, ki bodo voljeni in sposobni opraviti naloge. Kako misli izvršni odbor občinske konference v

naslednjem obdobju rešiti nekatera kadrovska vprašanja tako v krajevnih organizacijah kot v izvršnem odboru?

Pri našem nadaljnjem delu je uresničevanje kadrovske politike v Socialistični zvezi in zunaj nje zelo pomembno. Zato se v Socialistični zvezi odločno zavzemamo za demokratizacijo kadrovske politike in uresničevanju njenih načel. Prednost v izvajanju kadrovske politike dajemo predvsem nosilec znanja, sposobnosti, obvladanja družbenih in strokovnih procesov, jasno usmerjenih in naprednih samoupravnih konceptov ni družbeni odgovornosti, preizkušene v praktičnem delu. Mladi ljudje, ki so sposobni prevzeti pomembne družbene odgovornosti, se bodo lahko uspešno razvijali, če bodo vsi samoupravni in družbeni organi sistematično posvečali več pozornosti kadrovski politiki. Zato se bo morala Socialistična zveza še bolj zavzemati za ustvarjanje pogojev, ki bodo ustrezali tem zahtevam.

Tako tudi lahko predvidevamo, da bo naš stalni spremljevalec dopolnjevanje kadrov v krajevnih in občinski konferenci Socialistične zveze, njih izobraževanje in usposabljanje za reševanje družbenih in političnih problemov ter za izvajanje napredka v našem družbenopolitičnem in samoupravnem življenju.

Predsednik občinske konference SZDL Anton Nanut

lovanje je treba tudi vsebinsko vključevati čedalje več občanov. Potrebno je oceniti metode dela krajevnih konferenc Socialistične zveze, zborov volivcev in drugih institucij neposredne demokracije.

Vse to zahteva od Socialistične zveze na eni strani realno in objektivno poznavanje tako političnih kot materialnih razmer in zmožnosti naše družbe; tukaj pa se mora SZDL pojavljati tudi kot nosilec akcij na najširši demokratični osnovi, sprejemati mora politične dogovore, sprejemljive za večino članstva, jih zasledovati pa tudi zahtevati od samoupravnih organov, da o njih razpravljajo, sprejete sklepe pa tudi uresničevati v praksi.

Družbeni dogovor naj bi marsikje nadomestil dosedanja zakonodajni način urejanja zadev. V političnem delu že dalj časa poznamo načine političnega dogovarjanja. Kljub temu pa v praksi dogovorov dostikrat ne spoštujemo. Izognemo se jim najlažje tako, da niso združljivi s samoupravnimi interesi ožje ali širše skupnosti. Socialistična zveza, čeprav deluje kot oblika najširše samouprave, ostaja še vedno predvsem politična organizacija. Politični dogovor mora zato ostati osnova njenega delovanja, za vodstva Socialistične zveze pa celo obvezen.

Samoupravne skupnosti morajo ostati odgovorne in v tesnem sodelovanju z osnovo. Še posebej pa se postavlja vprašanje njihovega odnosa do družbenopolitičnih skupnosti, ne nazadnje tudi vloge Socialistične zveze znotraj njih — ali obratno, njihovo delovanje znotraj Socialistične zveze.

Vse bolj postaja pomembno spoznanje, da je delovanje društev in družbenih organizacij tudi s političnega gledišča vedno pomembnejše. Vsako delovanje v teh organizacijah bi moralo pomeniti

Anton Strniši v slovo

V 76. letu nas je za vedno zapustil Anton Strniša.

Čeprav že več let ni bil aktivno vključen v javno življenje in ga zlasti mlajša generacija ter novonaseljeni prebivalci Most ne poznajo, zlasti pa ne vedo za njegovo delo med vojno in po vojni, čutimo tem večjo dolžnost, da se mu s temi vrsticami ob njegovi smrti skromno oddolžimo.

Življenjska pot mladega Antona je podobna potem brezštevilnih Slovencev, ki so se rodili v siromašnih in številnih kmečkih proletarskih družinah, v katerih ni bilo kruha niti prostora za vse.

Tako se je moral podati v svet tudi Anton, kjer se je spoprijel z neusmiljenim življenjem, ki ga je skovalo v trdega, skoraj pretrdega moža, doslednega, zahtevanega in nepopustljivega do sebe in drugih. Svet mu je vtisnil nauk, da je le delo tisto, ki človeka odlikuje in se mu ne bi smel izogniti nihče. In tak je ostal prav do zadnjega dne in ure svojega življenja.

Takemu se ni bilo težko odločiti tudi v najtežjih dneh našega naroda. Kot član močanskega Sokola se je med prvimi vključil v OF. Njegov delež, delež žene Julijane in

treh sinov Toneta, Marjana in Draga v borbi proti okupatorju in izdajalcem je bil zares velik.

Hiša v nekdanji Slapničarjevi ulici je nudila mnogim ilegalcem varno zatočišče. Sem so se zatekli begunci s Štajerske, tu je bilo skrivališče orožja, obleke in hrane za prve partizane na Lipoglavu. Pri Strniši si zvedel razveseljive vesti ilegalnega radijskega sprejemnika, ki so nas navdajale z upanjem v najtežjih dneh, v Strniševi hiši je bila leta 1942 ustanovljena pionirska organizacija v Mostah, tu so se shajali Skojevci, tu smo... Še in še bi lahko naštevati, navajali imena in datume, opisovali radostne in tragične epizode, ki so povezane z imenom Strniše in člani njegove družine. Preveč je tega in tudi če ne naštejemo vsega, vrednost njegovega dela ne bo nič manjša.

Kljub strahovanju domačih izdajalcev, ki so slutili, da je Strniša s svojo družino v centru upora, njegova aktivnost ni prenehala. Gestapo ga je tudi aretirali in mučil, kar pa ga ni zlomilo niti odvrglo od nadaljnega dela. Vojna mu je zarezala tudi hudo rano, saj je že leta 1942 padel v partizanih njegov najstarejši sin Tone.

Po vojni je bil Strniša prav zaradi svojega ugleda in sodelovanja v NOB član prvega ljudskega odbora v Mostah in član sodišča.

V 76. letu se je krog njegovega življenja sklenil. Odšel je nenadoma in tiho. Na zadnji poti smo ga spremljali številni prijatelji, znanci in aktivisti, ki se ga bomo še dolgo spominjali kot sposobnega in delavnega človeka, velikega aktivista OF in člana Zveze borcev.

Četrtni aktiv mladih komunistov

Letos spomladi ustanovljeni aktiv mladih komunistov Moste-Kodeljevo deluje pod vodstvom sekretarja Zorana SAVNIKA, dijaka moščanske gimnazije. Kako deluje ta aktiv, boste najbolje seznanjeni iz odgovorov, ki mi jih je dal Zoran Savnik, ko je obiskal klub mladih na Kodeljevem.

Kdaj in kako si vstopil v ZKJ?

Lani, ko je bilo veliko govora o sprejemanju mladih komunistov, sem se tudi sam odločil in vstopil. Seveda sem se o tem prej posvetoval v šoli in pa seveda doma z oč-

stovoljno in sam odločil za vstop v ZK.

Sedaj si sekretar četrtnega aktiva mladih komunistov. Bi mi lahko razložil, kakšno delo opravljaš in ali ti pri tem še kdo pomaga.

Kot sekretar aktiva mladih komunistov imam vrsto nalog na političnem in kulturnem področju. Sekretar je pač oseba, ki povezuje člane aktiva z mestnim centrom aktivov. Glede na to, da je aktiv še zelo mlad in so bile vmes še počitnice, delo še ni tako steklo, kot bi morda moralo. Veliko težav pa mi povzročajo tudi člani sami, ki se ne udeležujejo sestankov in drugih oblik srečanj — to pa je osnovna dolžnost vseh članov aktiva.

Prav gotovo pripravljate razne akcije in posvete ter sestanke. Zanima me, kaj ti je v zadnjem času najbolj uspelo pripraviti in kaj je šlo morda slabše in zakaj?

Lahko bi rekel, da nam ni uspelo nič posebnega. Vzrok ni v neresnosti pri udeležbi na sestankih. Na srečanju s pesnikom in članom CK ZKS Cirilom Zlobcem je bilo npr. prisotnih le 13 mladih, čeprav jih je v našem aktivu blizu petdeset. Vendar je ta večer zelo dobro uspel, saj se je tema o pesnikovem delu v CK in njegovem pesnikovanju razširila v živahno debato o sodobni literaturi in novih pogledih na življenje sodobnega človeka nasploh. Pogovarjali smo se o eksperimentalnem gledališču,

o vojni v Vietnamu, o hippijih ter o novem valu undergrounda v ZDA, ki je spodbudil celotno ameriško javnost od delavcev in študentov do najvišjih vladnih funkcionarjev (pohod miru proti Beli hiši in podobne demonstracije).

Pred nekaj časa smo bili na obisku v Toplarni, kjer smo se seznanili s problemi v elektrogospodarstvu in z delom kolektiva samega. Udeležili pa smo se tudi posvetovanja v Bohinju, kjer smo se seznanili s »cestno afero«.

Prav gotovo sodelujete aktiv z družbenopolitičnimi orga-

nizacijami in z gimnazijsko celico. Bi mi hotel o tem povedati kaj več?

Ker je skoraj polovica članov aktiva z moščanske gimnazije, je povezava med nami in njimi zelo tesna. Seveda je nujno tudi sodelovanje z mestnim centrom četrtnih komitejev. Z mestno konferenco smo sodelovali le tako, da se nas je nekaj udeležilo delovne akcije Sava 69. Sedaj iščemo še povezavo s tovarnami in delovnimi organizacijami.

Tvoj pogled na delo v prihodnosti bi nam lahko pokazal še načrte, ki jih ima aktiv v bližnji prihodnosti?

V kratkem bo sestanek sekretariata, kjer bomo sestavili program. Pogovarjamo se

tudi o ekskurziji na Kočevski Rog, ki se je bo poleg članov aktiva udeležilo še nekaj predstavnikov mladinske organizacije z gimnazije. Vendar mislim, da nam bo vse to uspelo le, če bomo na naših sestankih in drugih srečanjih zbrani v večjem številu.

Koliko članov ima aktiv? Ali se bodo morda njih vrste kaj okrepile?

Seveda, sedaj bomo najbrž srejali približno deset novih članov. Tako se bo število petdesetih članov še nekoliko povečalo.

Zoranu Savniku se za odgovore najlepše zahvaljujem.

Razgovor pripravil in ga vodil Aleš Kardelj

Zoran Savnik

tom. Sprejem je bil 28. 11. 1968, ko nam je tov. Lidija Šentjarc dala osnovne napotke in nasvete, ki se jih še spominjam in se po njih tudi ravnam.

Ko si bil sprejet, je bilo veliko govora, da je sprejemanje potekalo kampanjsko.

Kot takrat sprejetega me je ta očitek zelo zbudil. Videti je bilo res kampanjsko, vendar sem popolnoma prepričan, da se je vsakdo pro-

MOČANSKA ZIMSKA RAZGLEDNICA

Foto: Primož Pohleven

Bližajoči se konec leta je čas, ko vsaka družbenopolitična skupnost poda obračun svojega dela in na podlagi rezultatov in ugotovitev gospodarjenja v tekočem letu izdela smernice za razvoj v prihodnjem. Se nobeno leto doslej nismo imeli za take razprave toliko časa kakor prav letos, saj je npr. republiška skupščina že v oktobru predložila resolucijo o okvirih ekonomske politike in o politiki zbiranja ter uporabe sredstev za splošno potrošnjo v letu 1970 ter je po temeljitih razpravah na vseh ravneh samoupravnega dogovarjanja in odločanja te dni tudi sprejela. Podobno resolucijo bo kmalu sprejela tudi zvezna skupščina.

Kakor najvišje družbenopolitične skupnosti, ki na podlagi širokega družbenega dogovarjanja začrtujejo razvojno politiko in medsebojne odnose različnih samoupravnih subjektov v gospodarski in negospodarski sferi, tako tudi občinske skupščine s svojimi dokumenti uravnavajo in usmerjajo bodoči gospodarski razvoj. Na svoji zadnji seji v letošnjem letu je podala osnovne značilnosti o razvoju gospodarstva občine v letošnjem letu in sprejela smernice za razvoj gospodarstva v letu 1970 tudi občinska skupščina Moste-Polje.

Podatki gospodarskih organizacij o rezultatih gospodarjenja v prvih devetih mesecih leta v glavnem kažejo, da je gospodarstvo v občini uspešno poslovало. Vse pozitivne rezultate precej omejuje nelikvidnost gospodarstva, vendar kljub vsemu veliko podatek, da ne bo delovne organizacije, ki bi zaključila poslovanje z izgubo. Pomembni uspehi so bili doseženi tudi v nekaterih storitvenih dejavnostih, ki so prej vseskozi predstavljale ozko grlo v občinskem gospodarstvu. Premik je opazen tudi na področju kmetijstva, saj je program, ki ga je sprejela občinska skupščina lanske leto, spodbudil družbene in delovne stike med kmetovalci in občinskimi organi. Pomoč ob elementarnih nesrečah, pospeševalna služba, ekskurzije in druge družbene ter strokovne akcije oživljajo potrebno skrb občine za kmeta. Za potrebami pa še vedno zastaja trgovska mreža.

Program družbenega razvoja občine za leto 1970 je zgrajen na osnovi splošnih družbenih ciljev, odločitev delovnih organizacij, samoupravnih skupnosti, organov skupščine in drugih; kot cilj je v smernicah postavljena optimalna rast gospodarstva. Razvoj gospodarstva v občini naj bi slonel na resničnih

materialnih osnovah in možnostih, kar naj bi odstranilo žarišča nestabilnosti in druge negativne pojave. Torej bo moralo gospodarstvo v letu 1970 računati z obstoječimi potenciali obratnih sredstev, zagotavljati finančna sredstva in skrbeti za likvidnost ter izvajati razširjeno reprodukcijo v okviru razpoložljivih in ustvarjenih sredstev.

Ceprav veljajo smernice predvsem za gospodarske organizacije, pa upoštevajo še posebne družbene gospodarske cilje v občini, cilje, ki se pojavljajo predvsem v storitvenih in nekaterih drugih dejavnostih:

— storitvene dejavnosti so za občinsko skupnost velikega pomena; zato jih bo treba razvijati ne glede na sektor lastništva; podobno velja tudi za zasebno obrt;

— hitra urbanizacija občine bo terjala nadaljnjih naporov za razširitev trgovske mreže. Občinska skupščina bo intenzivno podpirala vsa prizadevanja velikih trgovskih hiš pri gradnji njihovih objektov na območju naše občine. Tudi gostinstvu bo občinska skupščina posvetila ustrezno pozornost, še posebno zato, ker v letu 1970 ni pričakovati širjenja gostinske mreže;

— še posebno velikega poudarka in skrbi bo deležno zasebno kmetijstvo. Izboljšani položaj zasebnega kmetijstva ima številne socialne in ekonomske prednosti in ga je zato potrebno še nadalje pospeševati. Tezišče te aktivnosti bo že izdelan program pospeševanja kmetijstva ter tesnejša navezava za družbeni sektor kmetijstva, zlasti na agrokombinat Barje.

Ze v razpravi o republiški resoluciji se je pokazalo, da bodo imele občine dokaj velike težave pri izravnavi svojih proračunov. Dejstvo je, da je po poravnaniu vseh obveznosti in prispevkov, ki jih ima občina, njen manevrski prostor za izpolnjevanje njenih obvez precej zožen. Zaradi že omenjenih negativnih tendenc v gospodarskih gibanjih, ki so imele svoje odraze že pri formiranju sredstev proračunske potrošnje v letu 1969, je za leto 1970 pričakovati nekatere težave pri usklajevanju potreb splošne porabe z realnimi možnostmi. Zato bodo potrebna vsestranska in dosledna prizadevanja vseh uporabnikov proračunskih sredstev za čimvečjo racionalnost vseh oblik porabe, pa tudi primerna časovna opredelitev reševanja materialno zahtevnejših družbenih nalog in problemov.

Ce želimo izboljšati ma-

terialni položaj nekaterih območij, ki so v prejšnjih letih zaostala, bo nujno porasla splošna potrošnja. Ker bo zato verjetno prišlo do nekaterih neskladij med objektivno postavljenimi zahtevami in racionalnimi možnostmi, bi bilo prav, da bi se pri tako važnih odločitvah na podlagi izdelanih programov in dejavnosti konfrontirala vsa stališča, ter da bi v širokem družbenem dogovoru, v katerem bi morali sodelovati vsi potrošniki proračuna ter vse zainteresirane strukture, prevzele odgovornost za sprejete odločitve, ki bodo — če upoštevamo vse povedano — zaradi pomanjkanja sredstev marsikje različne od želja oziroma predlogov.

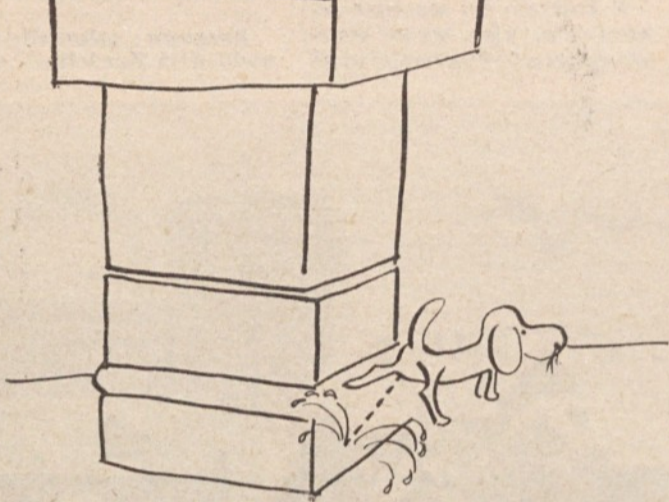

Novoletne želje poštenega Slovenca

Oni dan je sosedov Jaka takole modroval:

»Smentana reč ti, kakšni časi so prišli nad nas. Poštenja in možate besede nam manjka. Nekoč, ko sem še sam nosil kratke hlače in lazil za čredami ovac, je sicer vladala huda revščina in smo si borno skorjo kruha pošteno prigarali. Danes pa povsod sama goljufija!«

POŠTENOST

»Kako to mislite, oče?« sem ga vprašal.

»I, kako, saj sam vidiš, sinko, da se na vsakem koraku goljufa. Ne rečem, da so bili ljudje v moji mladosti nedolžni angeli. Tudi takrat so nas bogatini odirali, a takrat je bila kapitalistična država. Danes pa imamo socializem, in vendar...«

Možak se je malo odkašljajal in nadaljeval:

»V krčmi ti točajka polič nikoli ne nalije do mere, vedno nekoliko manj. In tako, dragi prijatelj, kaplja po kaplji hišica ali avto. Če že šam iz vljudnosti ne rečeš 'drobiž pa kar obdržite', ga sama hitro — tebi nič, meni nič — spravi v žep. In zopet, dinar na dinar, no, saj veš kaj mislim.

Greš k mesarju pa te takole mimogrede prikrajša za košček mesa, ki ga spretno zamenja za kost. Malo po malo pa se na kosteh zgradi kar čedna hiša. Pa to še ni najhuje! Hujši so tisti sušmarji in obrtniki, ki na raznih strojih zaslužijo lepe milijone. Včasih, moj sinko, nismo poznali tistih, no, kako se jim že reče, igralnih avtomatov, v katere ti drugi mečejo denar, ti pa ga samo pobiraš in nosiš v banko. Včasih tudi ni bilo tiskarskih mašin, ki takole natisajo lepe denarce, pa raznih strojkov, ki mečejo ven obročke, vijake in druge reči, ki se dajo v tovarnah lepo pretopiti v denar. Ali ni imenitno! Sediš pri strojčku in on ti sam dela res samo tebi v prid. Naše tovarne danes imenitno podpirajo take goljufe, ki celo leto goljufajo svoje stranke, nazadnje pa še davkarijo. Če jim to ne uspe, poberejo šila in kopita in bežijo tja, kjer se laže goljufa.

Pa tisti so od hudimana, ki na karte goljufajo. Ubogega delavca, ki cel mesec gara kot črna živina, v nekaj urah oberejo. Družina pa lačna čaka doma, kdaj bo oče prinesel plačo.

So pa še druge sorte goljufi pri nas. Branjevka ti ponuja rog za svečo. Če ne paziš, ti kaj hitro podtakne stara jajca, gnilo sadje ali zelenjavo. Tudi na račun gnilih jajc in jabolk se da dobro živeti. V štacuni se tista pri blagajni tudi večkrat rada zmoti, samo hudimano redko v svojo škodo. Ko pa greš k mehaniku in ti površno popravi tvojega jeklenega konjička, vеди, da brez rdečega bankovca ne smeš k njemu. S tem pa zgodbe še ni konec. Kar pogledimo se, ljubi državljani, koliko smo prek meje pretihotapili reči, da nas cariniki niso zasačili. Ceprav gre za majhne stvari, vsi vemo, da iz majhnega raste veliko. Koliko tihotapcev velikega kalibra so ali pa niso cariniki prijeli. Kdo je ogoljufan?

In tudi tisti poslovni človek v podjetju, ki zelo veliko potuje in si je pripisal marsikatero dnevnicco ali kilometer, ki ga ni zaslužil, si je že zgradil lepo hišo ali vikend. Na čigav račun?

Morda boste ugovarjali, da to ni goljufija!

Kaj pa tisto umazano mešetarjenje, ki si ga je privoščil nogometni klub Olimpija. Kaj praviš na to? In tisti nešteti milijoni, ki so jih v podjetju popravili spretni goljufi?

Tu smo, dragi moj, pravzaprav ogoljufani vsi, družba, podjetje, ker drug drugega goljufamo. Ta zaničljiv izraz za eno od oblik ljudske nečednosti se je med nami že tako udomačil, da o njem vsak dan slišimo, beremo ali gledamo kaj neprijetnega.

Sem ne sodijo tiste goljufije, za katere je lahko ogoljufana množica ljudi, čeprav bi se najbrž tudi o tem dala povedati marsikatera nadrobnost. Večkrat se nam zgodi, da smo ogoljufani na primer za napovedan in ne gledan TV prenos. Ogoljufani smo, če nam časopisje zatrjuje, da do podražitve tega ali onega ne bo prišlo, nekaj dni zatem pa že gredo cene gor.

Kaj bi ti še naprej pravil, ker je vse skupaj brez haska. Nič drugega v naslednjem letu ne želim kot to, da bi bilo vseh teh goljufij čim manj!«

Velik uspeh moških mladinskih klubov

V tekmovalnem obdobju september — oktober — november so moški mladinski klubi dosegli zelo velik uspeh. Tekmovanje poteka med vsemi mladinskimi klubi na območju Ljubljane in jih je prek 50. Vsi mladinski klubi so bili porazdeljeni v štiri skupine glede na to, v kakšnih pogojih delajo.

V prvi skupini so tekmovali klubi z najboljšimi pogoji, tj. klubi, ki imajo svoje prostore. Prvo mesto v tej skupini je zasedel moški mladinski klub Slovan, vidno mesto pa je zasedel tudi mladinski klub Kajuh, čeprav ni bil nagrajen. V drugi skupini so tekmovali klubi, ki gostujejo v prostorih drugih organizacij. Tu je prvo mesto prav tako zasedel moški mladinski klub, in sicer šele letos ustanovljeni mladinski klub Vevče.

V tretji skupini so tekmovali klubi, ki svoje dejavnosti še niso razvili. Tudi tu je zasedel prvo mesto moški mladinski klub Zalog.

In tudi v zadnji skupini je dosegel prvo mesto klub iz naše občine — mladinski klub Šmartno.

Vidimo torej, da mladinski klubi v naši občini res delujejo, da ne obstajajo le na papirju. Vidimo pa lahko tudi veliko prizadevnost terenske konference Moste-Polje in še posebno njenega predsednika tov. Koprivnikarja.

Vsem klubom želimo, da se tudi v naslednjem tekmovalnem obdobju uvrstijo tako dobro, kot so se v preteklem.

Niko Potočnik

Svet igrice in medvedkov

Kolektiv vzgojno-varstvenega zavoda Angelce Ocepek je še prav slovesno praznoval dan republike. Čeprav je bila slovesnost, ki jo imamo v mislih, nekaj dni prej, to ni zmanjšalo vznemirljivega ozračja vzgojnega osebja in še posebej ne malčkov, ki so se prvič seznanili z novim domom, v katerem bodo do pričetka šole preživeli skoraj večino svojih brezskrbnih let, let igre, rasti, zabave in širjenja obzorja, ki ga bodo morali že v prvem razredu osnovne šole s pridom uporabljati.

Večina moških bralcev je verjetno že uganila, da gre za otvoritev novega oddelka VVZ Angelce Ocepek na Selu v Zakotnikovi ulici, ki bo vsaj delno razbremenil velike zahteve po varstvu na tem terenu. Priprave za gradnjo tega modernega objekta segajo dve leti nazaj. S prizadevnostjo sta KS Moste in ObS Moste-Polje zbrali toliko sredstev, da je občinska skupščina lahko zahtevala 50% participacijo pri TIS Ljubljana.

Po predračunu znašajo celotni stroški gradnje 1.700.000 dinarjev — od tega so stroški notranje opreme okoli 214.102 dinarjev. Objekt je zgradilo gradbeno podjetje Pionir iz Novega mesta. Ker stoji zavod sredi stanovanj-

skih blokov, so arhitekti pri načrtovanju upoštevali racionalno izrabo razpoložljivega prostora. Objekt je atrijskega tipa, pritličien in izredno funkcionalen. Vsaka učilnica ima prek zasteklene stene, ki prepušča tudi v mračnih dnevih dovolj svetlobe, izhod na ploščad in peskovnik. Ob rahlem dežju se otroci kljub temu lahko igrajo na prostem, na nekakšni dvignjeni stezi, pokriti s streho. Ta streha na nekoliko dvignjenih nosilcih pa bo malčkom omogočala v vročih dneh umakniti se s sonca.

Vzgojno-varstveni zavod Angelce Ocepek je vpisal v rednem vpisu za leto 1969/70 530 gojencev. Od tega bo našlo predšolsko varstvo v Za-

kotnikovi ulici 163 gojencev. Vse vpisane gojence so razdelili v devet oddelkov po starostnih stopnjah. V oddelku od 6—7 leta je skupina, ki se pripravlja na šolo — tako imenovana »mala šola«. V oddelkih od drugega leta starosti dalje so zaposlene diplomantke srednje vzgojiteljske šole, pri gojencih od 18. meseca do drugega leta starosti pa negujejo in varujejo otroke otroške sestre. V popoldanskem času so pri počitku otrok zaposlene tudi varuhinje z večletno prakso.

Zavod bo posloval vsak dan od 5.30 do 18. ure, ob sobotah do 15. ure.

Upravljanje, preskrba s hrano in z osnovnimi sredstvi bo enotno z matičnim zavodom v Zvezni ulici. Cena celodnevne oskrbe znaša sedaj 160 dinarjev, vendar bo moral zavod pripraviti ob naraščanju stroškov za oskrbo novo ceno, če bo hotel še nadalje obdržati kvaliteto in obseg svojega dela.

Morda še zanimiv podatek o tem, kje vse so zaposleni starši otrok, ki so v varstvu.

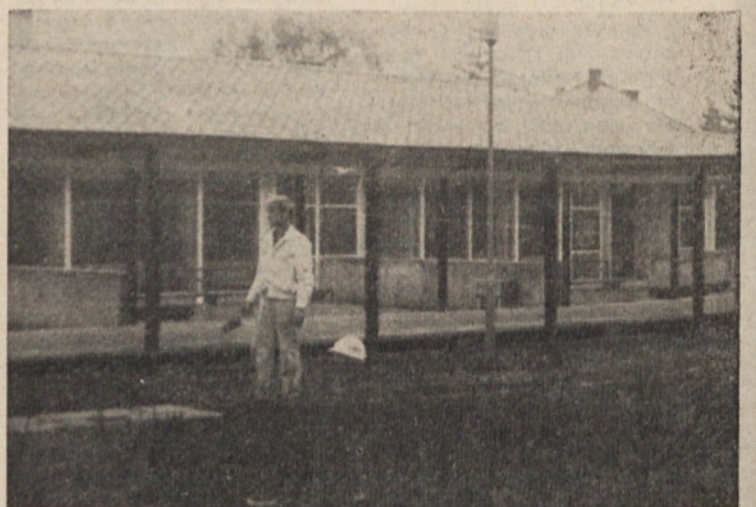
V vseh treh enotah, na katere je razdeljeno pedagoško delo, so vključeni gojenci staršev, ki so zaposleni v 111

delovnih organizacijah z vsega mestnega območja. Od 163 gojencev na Selu so starši zaposleni v 24 organizacijah, v občini Moste-Polje in pa na drugem mestnem področju v 61 organizacijah. Patronat nad zavodom je prevzel živilski kombinat »Žito«.

Suhoparni podatki ne povedo vsega tistega, kar doživlja ciciban vsak dan, ko se

iz malega sveta velikih preseli v veliki svet svojih vrstnikov, iger, punčk, medvedkov..., ko zamenja svoj mali dom za velikega.

Pričujoče slike bodo morda bolje izrazile pomen takih zavodov in morda posredno tudi pomagale, da bo čimmanj tistih, ki vsakodnevno še ostajajo za zaklenjenimi vrati brez varstva.

Vzgojnovarstveni zavod Angelce Ocepek na Selu v Zakotnikovi ulici je že sprejel v varstvo 163 malčkov.

SPREHOD SKOZI LETO 1969

Kar lahko danes storiš, ne odlašaj za jutri!

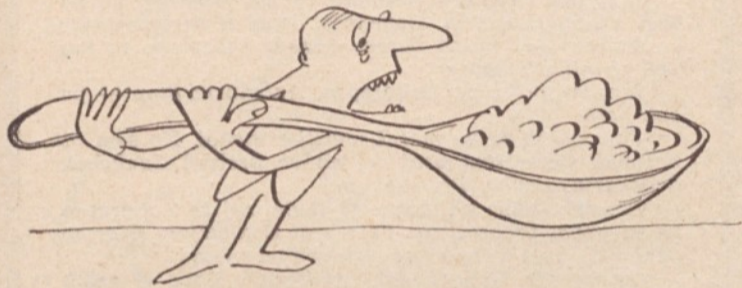
Spoštovani občani!

Spodobi se, da ob koncu leta naredimo nekakšno inventuro dosežkov in uspehov, pa tudi naših spodrsnjajev in napak v letu, ki je pravkar mimo; da pogledamo, kaj smo in česa nismo naredili. Marsikaj smo načrtovali, pa nam je iz kakršnihkoli vzrokov spodletelo. No, nič zato, bo pač počakalo za naslednje leto in morda še za kak dan zraven.

Včasih zajemamo s preveliko žlico in ne moremo pogoltniti vsega naenkrat. Pa kaj bi se zavoljo tega razburjali! Res je, da smo grdo navado zajemanja z veliko žlico poprijeli od mladih, ki bi hoteli imeti vsega naenkrat. To je vse dobro in lepo, bi nekdo ugovarjal: Kar lahko danes storiš, ne odlašaj

KOPALIŠČE ALI TELOVADNICE

Slišali ste, dragi občani, tudi o tem, da vsako leto zberemo v občini v skladu za družbeni standard kar čedno vsoto denarja. V ta sklad, ki je nekak družbeni dogovor, prispevajo delovne organizacije vsako leto dolo-

na jutri! In vendar je prav, da nekaj tega pustimo prihodnjim rodovom, ker sicer le-ti ne bi imeli kaj delati.

čen odstotek od osebnega dohodka delavcev. V letu 1969 je bilo v skladu 1.579.000 dinarjev. Denar je porabljen za kopališče na

POMAGAJ SI SAM IN BOG TI BO POMAGAL

Zaustavimo se najprej pri samoprispevku. Naša skupnost vas je, dragi bralci, skozi vse leto seznanjala o tem, koliko so občani iz svojega žepa prispevali k ureditvi okolja, v katerem živijo. Po vsemu sodeč so se občani na podežlju držali tistega modrega reka: Pomagaj si sam in bog (beri občina) ti bo pomagal. Nekoliko drugače pojmujejo to stvar ljudje v primestnih krajevnih skupnostih naše občine. Ker imajo tukaj malo globlje žepa, se težje odločajo primakniti kak dinar za skupne (beri: svoje lastne) namene. Tako n. pr. se je zataknilo že pri prodaji vstopnic za kopališče na Kodeljevem. Kodeljevčani — kaže — niso upoštevali pregovora, ki pravi: Kdor je bližje ognja, ta se bolj ogreje. Oni bodo najbližje kopališča — in vendar si še niso kupili vstopnic.

Kaj čakajo? Zameriti moramo tudi organizatorjem prodaje vstopnic, ki niso storili vsega, kar je v njihovih močeh, da bi prodaja čimbolje stekla. No, če noče Mohamed h gori, potem naj gre gora k Mohamedu.

Stepanjci, Zadvorčani, Bizovičani so se na referendumu o samoprispevku dobro odrezali. In tudi v drugih krajih so zbrali veliko denarja, samo v mestu ne gre pa ne gre.

Upati je, da se bo glede samoprispevka v letu 1970 tudi v mestu premaknilo na bolje.

kona je zvenec in ohrabrujoč, vprašanje pa je, kolikšno pripravljenost bomo pokazali pri njegovem izvajanju, predvsem pa, koliko ga bomo gmotno podprli. Če

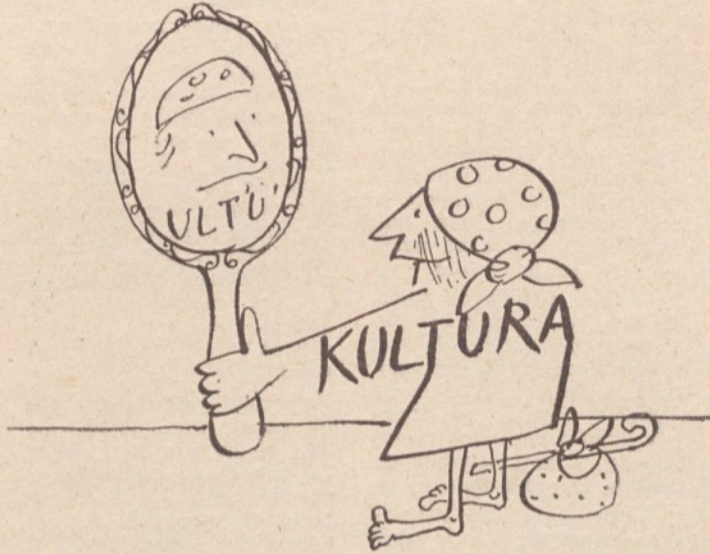
činski skupščini, dokaj realen in uresničljiv. Zasebni kmetje so si v avgustu oddali nekatere vzorne kmetije v Savinjski dolini in drugod po Sloveniji. Prepričali so se

hribovske domačije in romali v mesta ali v tujino za boljšim kosom kruha, ki ga na zapuščenih in zanemarjenih kmetijah niso našli. Sedaj, ko kmet malo lažje diha in ima že tudi moderne stroje, mladi vse bolj ostajajo na svoji zemlji, držeč se tiste narodne: Ljubim svoj domek, pa čeprav ga je za en sam bobek.

HLEBEC NAJ BO PRAVIČNO RAZREZAN

Na koncu naše kratke inventure naj omenimo še sedanjo razpravo o samoupravni ureditvi našega mesta.

Po dolgotrajnih porodnih krčih bodo statuti občin in mesta konec februarja leta 1970 ugledali luč sveta. Vse kaže, da je načelno le razčiščeno, kdo bo komu in kako rezal kruh. Prav je, da se hlebec razreže na približno pet enakih delov in ne kot doslej, ko so tisti iz središča mesta dobivali še enkrat večji kos kruha kot — denimo — Moščani ali Vičani. Za red in pravičnost v tej petčlanski družini pa naj skrbi mestni oče. Dajmo bogu, kar je božjega (beri mestnega), pustimo pa občini, kar je občinskega, pa bo ljubi mir za nekaj časa v hiši. Za Ljubljance pa je najbrž čisto vseeno (razen zaledja), ali imamo v Ljubljani eno ali pet davkarij. Ver-

tega ne bo, bo zakon še vedno glas vpijočega v puščavi. Zakon tudi ne more biti čarobna palica, s katero bi z enim udarcem rešili mnogotere probleme na tem področju, ki so bili v vsem

o tem, da se tudi na našem koncu dá marsikaj obrniti na bolje, čeprav tujih vzorov ne kaže preprosto posnemati.

Program je tu, nekaj več denarja bo tudi na voljo in tako bodo kmetje s pomočjo občinske skupščine in krajevnih dejavnikov lahko pričeli (nekateri to že pridno delajo) s preusmeritvijo

Kodeljevem, za vzgojno-varstveni zavod v Zakotnikovi ulici in za financiranje gradnje oz. preureditve nekaterih manjših objektov. O smotnosti naložbe teh sredstev je bilo precej polemike v občinski skupščini in med občani. Kamen spotike je bilo kopališče. Njegovi nasprotniki so trdili in s številkami dokazovali, koliko telovadnic bi lahko imeli namesto kopališča. Menili so, da bo končna cena gradnje kopališča močno preseгла prvotno načrtovano. Nihče ne zanika utemeljenost teh pripomb, res pa je, da nam je tudi kopališče potrebno. Ne bi hoteli biti zloben, če trdim, da bomo še potem, ko bodo vse telovadnice zgrajene, imeli otroke s telesnimi hibami, ker jih same telovadnice ne bodo odpravile.

In zopet smo pri starem: da bi hoteli imeti vse naenkrat. Imam občutek, da o tem, kaj, kje in do kdaj bomo s temi sredstvi gradili, najmanj odločajo tisti, ki sredstva ustvarjajo in jih dajejo — delavci sami!

ZA GRAM KULTURE VEČ

V letu 1970 se nam obeta nov zakon o kulturnih skupnostih in o financiranju kulturnih dejavnosti. Naslov za-

povojnem obdobju vedno potiskani na stranski tir.

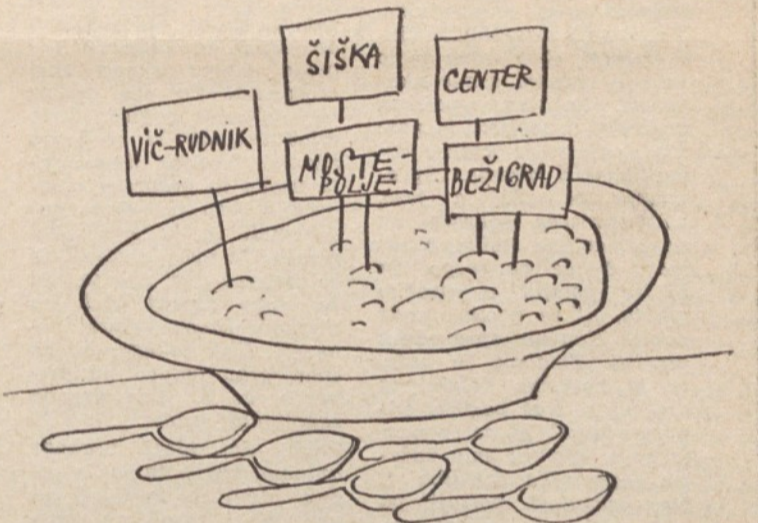
Zato bodimo realisti in ne pričakujmo preveč, da ne bomo potem po nepotrebnem razočarani. Čas in razmere terjajo tudi od nas svoje. Najbrž bo držala misel, ki jo je nekdo izrekel v razpravi o novem zakonu o kulturnih skupnostih, da bomo imeli tolikšno in tako kulturo, kolikor bomo sami pripravljene prispevati za njen dvig.

NA SVOJI ZEMLJI

Vse kaže, da se je letos tudi v kmetijstvu premaknilo na bolje. Kot povsod po Sloveniji, je bila tudi v ob-

čini Moste-Polje ta pomembna panoga gospodarstva močno zanemarjena. Razveseljivo je že to, da je program pospeševanja kmetijstva, ki ga je sprejela komisija za kmetijstvo pri ob-

v tiste dejavnosti, od katerih bodo oni sami in družba imeli največ koristi. Vse do nedavnega so mladi ljudje trumoma zapuščali

jamem, da se ljudje vedno ogrevalo za nekaj boljšega, a to se kaj pogosto pozneje izkaže kot stause od prejšnjega.

MOSTE POZIMI

Ali bomo tudi letošnjo zimo na moščanskih pločnikih gledali takšne kupe snega? Tole je lanskoletni posnetek pri gostilni Slovenske gorice.

AVTOBUSNI POTNIK

Rojen sem pod nesrečno zvezdo, tega mi ne morejo odvrniti niti vsa ugodna nebesna znamenja Strelca, v znamenju katerega sem rojen. Zakaj sem nesrečen? Zato, ker sem avtobusni potnik! To pa res ni nič takega, boste rekli, avtobusni potniki smo vsi! Da, res je! Toda jaz sem neke posebne vrste, tako rekoč specialni avtobusni potnik. Vsak dan se namreč prevozim trideset kilometrov na eno stran in trideset nazaj, to je skupaj šestdeset kilometrov, ali tristošestdeset na teden ali če hočete tisočsedemdeset kilometrov na mesec in v tem izmenjam tri avtobusne proge. To pomeni na dan šestkrat vstopiti, šestkrat izstopiti, biti najmanj dvanaštkrat pohojen, stiskan, preklinjan in kaj še.

Vstoviš v avtobus in že te izpodbode: Tovariši, stopajte naprej! V sredini je še dovolj prostora!« Toda mi ne stovamo naprej, kajti sprevodnica, ki sedi v svoji kabini, je mlada, lepa in ljubka plavalaska, ki jo vsi želimo opazovati, ji pošiljati plameneče poglede in se ji prikupiti. Zakaj, za vruga, naj stopamo naprej v sredino voza, kjer bomo imeli pred seboj samo hrbte dremavih in sitnih sopotnikov. Naj se še sprevodnica pomika z nami oziroma pred nami, pa se bomo vsi drenjali za njo.

Včasih nas vzpodbuja odločen glas sprevodnika. Tečaj se v nas zbudi kljubovalnost. Kdo sploh je to in kdo se nam drzne ukazovati. Saj smo pošteni, svobodni državljani in nam nihče ne more kratiti državljskih pravic. Sprevodnik se zdaj z jezo, zdaj proseče obrača na nas, negibne stoike, a zaman. Nihče ne tvega, da bi se potopil v mračno gmoto, ki se preliva pred nami. Končno sprevodnik popusti. Zmagala je naša, to je potniška kolektivna disciplina. Naš pasivni odpor je uspel, glave se nam dvigajo. Zlomili smo našega sovražnika številka 1. Na prihodnji postaji pa pod pritiskom novega nasprotnika, kar je posebno žalostno, v obliki novih sopotnikov klonemo. Vrata se odpro in v avtobus vdre nov val nestrpnih potnikov, ki nas odplavi naprej kljub našemu upiranju in ugovarjanju.

Krčevito se oprijemamo sedežev, držal, a nova prodirajoča sila je kot hudoumik, ki odplavlja vrata, kar naleti na poti. Vrata se zavro in že se zasliši »Tovariši, naprej! V sredini je še prostor!« A v tem trenutku so novi potniki že izgubili napadalnost in zapadli v mirujoče, kljubovalno stanje, v katerem vztrajajo do prihodnje postaje, kjer se zopet vse ponovi. Vse to se ponavlja toliko časa, da se prepustiš

človeškemu valu, ki te izbljuje v sivo jutro.

O potrganih gumbih, pohojenih nogah, nespodobnih izrazih, o tem pa ni, da bi človek govoril.

Res, pod nesrečno zvezdo je rojen človek, ki ga je usoda določila za avtobusnega potnika.

Dolgo časa sem opazoval mlad, zaljubljeni parček, ki je vedno vstopal skupaj in si pomagal pri vseh težavah. Kar zavidali smo jima, ker sta prav gotovo veliko lažje prenašala težave v dvoje in si medsebojno nesebično pomagala v tem močvirju. Toda tudi ta idila, to sonce na naših voznjajah se je razbilo.

Nekega meglenega jutra, ko smo se drenjali kot ponavadi, je počilo. Iz ust mlade lepoticice se je izvil krik obupa: »Osel, s svojo slonasto nogo si mi raztrgal popolnoma nove nogavice in odtrgal zaponko na čevljih za osem tisoč!«

»Osel« — to je zaljubljeni mladenič — je najprej zardel, končno pa se je le zavedel svojega moškega stanu: »Ti si pa kosa! Rad bi videl še kakšno opico, ki si obuje čevlje za osem tisoč, kadar vstopi v Noetovo barko!«

»Kaj, opica sem? Ze prav, sedaj saj vem, kakšen si!«

Obrnila sta se vsak na svojo stran in romantike v našem avtobusu je bilo konec. Ze dva meseca je od takrat, a še vedno vstopata vsak posebej. Ce je ona prva, je on zadnji in narobe. Vendar zadnji teden ovažamo, da se jima pogleda vedno znova spet srečavata. To sta otožna in hrepeneča pogleda dveh mladih ljudi, ki se želita združiti, vendar jima kruta usoda to preprečuje. Sopotniki smo se nemo sporazumeli in ju s svojimi rameni in hrbti vedno bolj zblížujemo ter upamo, da se bomo skoraj gredi ob visokem kresu mlade ljubezni. Kaj takega bi se jima prav gotovo ne pripetilo, če bi jima družba zagotovila sedež.

Oh, da, ideal vsakega avtobusnega potnika je sedež. Meni se ta ideal na prvi etapi nikoli ne uresniči, ker vstopam šele na tretji postaji, ko so sedeži že razdeljeni po pogovoru: »Kdor prej pride, prej melje!«

Ti »sedeči potniki« so višji družbeni razred, na katerega sta uperjena jeza in mrznja nižjega razreda, to smo mi »stoječi«. Pripadniki tega »višjega razreda« pa so predvsem mladi ljudje, takole od 16. do 20. leta. Naj se mi, starejši, s svojimi trebuhi, kurjimi očesi in neatletskimi postavami še tako nesrečno zvijamo in razkazujemo gib, ki bi se jih ne sramoval noben poklicen cirkuški akrobat, naj visimo na aluminijastih drogovih kot v cerkvenem stolpu — nikoli se ne primeri,

da bi ti kdo izmed te zlate mladine prepustil sedež. Sedijo in neprizadeto strmijo skozi okna, kot bi se prvič vozili po kakšni znameniti turistični pokrajini, in vsrkavajo v svoja nadobudna, spoznanja željna srca vtise naravnih lepot. Premišljal sem, kakšne znamenitosti, novosti išče mlado oko v pokrajini, ki jo je videl že stokrat, ne, tisočkrat. Do spoznanja nisem prišel, zdi se mi pa, da opazujejo, če ni morda čez noč ozelenel kak telefonski drog. In prepričan sem, da bo prej telefonski drog pognal korenine, razvil krošnjo in cvetel, kot da ti bosta kak mladenič ali mladenka odstopila sedež, ki mu ga je po njegovem mnenju dodelila družba kot nagrado za mladost.

Spomini mi uhajajo daleč nazaj; pred 25 leti, ko sem bil še sam mlad, bi se kaj takega ne moglo pripetiti. Bili smo vpljudni in pozorni do starejših. Res se takrat še nismo vozili z avtobusi, ampak hodili peš, a če bi se, bi nedvomno odstopali sedeže starejšim.

V tretji, zadnji etapi vožnje, si včasih priborim — ne mesto pod soncem, ampak sedež. Ne boste mi verjeli, kako se človek v trenutku spremeni. Sam sebi se zdiš, da si nekaj zvišnega, godrnjaš nad nemogočimi potniki, ki stoje in se drenjajo kot čreda ovac na planini. Povzdigneš glas in pomagaš sprevodniku, posebno pa še sprevodnici, da spravi v red to nedisciplinirano stoječo sodrgo, ki samo ovira nemoten promet, čutiš obžalovanje, da si sploh v zvezi s to človeško podzvrstjo in nehote se ti rodijo rasiistične misli o manjvrednih plasteh človeške družbe. Ta sprememba v človekovem mišljenju je po mojem dokaz, da za človekovo duševno življenje ni najvažnejša glava, ampak njegov svobodni del, ki, čim se čuti večvrednega, oziroma ima sedež pod seboj, vpliva na človekovo duševnost.

Ko se takole pelješ, gledaš telefonske drogove, pešce, ki jih vešč šofer od peta do glave obrizga z blatom, ker se ti zdi edino pravilno, zakaj pa se teslo pravočasno ne umakne pred največjo iznajdbo moderne dobe se ti nehote vsiljujejo misli o sladkosti življenja, ki jih nudi avtobus potnikom; pri tem pa seveda ne opazim, da se za ročaj mojega sedeža krčevito oprijemlje sedemdeset let stara ženica in se trese za ducat jajc, ki jih ima v košarici v svoji levici.

Naprej šofer, plin! Drvimo skozi mlado jutro, kokoši beže s ceste, otroci, ki gredo v šolo, zamahajo. Hupa poje! Kako lepo je biti potnik s sedežem!

Slovenska antikultura 1969

»A puhlo ljudstvo brez duha
le za novostmi noro leta.«

A. S. Puškin

Jabolko (ne) pade daleč od drevesa

Janez: »Kako je s tvojim abonmajem v Drami, ali si s predstavami zadovoljen?«

Janezek: »Niti najmanj nisem zadovoljen! Povem ti, vse je preveč dolgočasno, enolično, ničesar novega, izvirnega ne doživljam, nekaj, kar bi me prevzelo, presunilo.«

Janez: »Pa vendar, saj gre za Cankarja, Finžgarja, Müllerja, Gogolja, Shakespeara, Moliera...«

Janezek: »Ze, že, vsa čast njim, toda bolj se ogrevam za Pupilijo Ferkeverk 443.«

Janez: »Misliš na tisto predstavo v študentskem naselju, na kateri so tudi kokoš zaklali in goli na odru plesali?«

Janezek: »Prav na tisto mislim. To je imenitna stvar, brez tabujev; mene je zdramila in fanscinirala. Ti tega ne razumeš in težko boš razumel.«

Janez: »Si morda slišal za Becketta, Anouilha, Ionesca...?«

Janezek: »Nikoli nisem slišal za te može in me sploh ne zanimajo!«

Janez: »Zanima me, kaj ti sploh bereš, Janezek?«

Janezek: »To, kar ogromna večina mladine, no pa tudi večina starejših Slovencev. Tudi ti nisi izjema!«

Janez: »Jaz redno berem dnevno časopisje, za kaj več pa nimam časa.«

Janezek: »Jaz pa Zvitorepca, Anteno in Stop — pa sva bot!«

Janez: »Ti se ne moreš meriti z menoj. Ko sem bil v tvojih letih, sem vsaj za lektiro prebral Cankarja, Seliškarja, Bevka, Prežihana...«

Janezek: »Kje pa, ali se ti blede, saj še Zvitorepca ne utegnem prebrati, pa bom bral Cankarja!« (Kar se Janezek nauči, Janez zna — opomba pisca.)

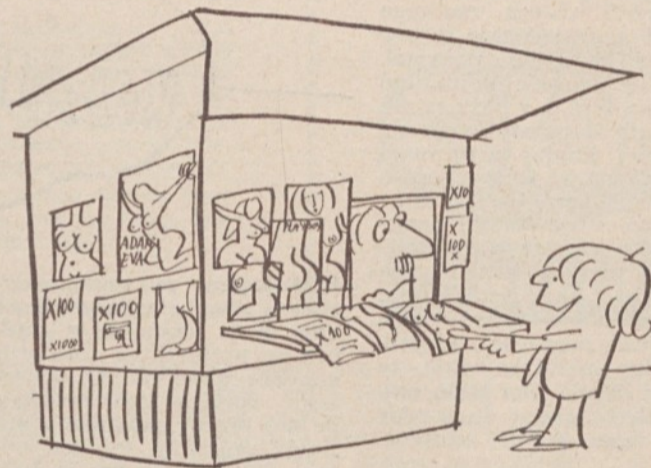
Janez: »Ti bom že dal, smrkavec! Kako si sploh upaš ziniti, da nimaš časa?«

Janezek: »Tudi ti si včasih imel čas in potrpljenje za branje Dostojevskega ali za dojetanje Bachove glasbe. Danes pa še časopisa ne prebereš!«

Janez: »Delno imaš prav, fant moj. Danes si res ne izbiramo sami prostega časa, ampak si prosti čas izbiramo nas. Vsi se nekako pehamo za zaslužki in pridobitništvom in vsi se počasi pretvarjamo v stremuho. Je že tako, dragi moj fant. Ali si lahko predstavljaš, da 50 odstotkov Slovencev ni v vesoljnem letu 1969 prebralo niti ene leposlovne knjige?«

Janezek: »Res je, vremena Kranjcem ne bodo kmalu se zjasnila! In zakaj ne?«

Janez: »Zato ne, fant, ker nas erotična, detektivska in druga plaža kot opojna droga omamlja, da vsaj za trenutke pozabljamo na stvarni svet, v katerem živimo, in se raje zatekamo v nestvaren paradiz, kakršnega si želimo.«

Janezek: »Oprosti, toda jaz se nikamor ne zatekam; živim pač življenje, kakršno mi je dano.«

Janez: »Ta ti je pa bosa, prijateljček! Če kaj vem, potem se prav vi mladi radi enačite z junaki, o katerih berete v stripih ali jih gledate na platnu in mallem zaslonu. In ker so te vaše želje neuresničljive, jih hočete največkrat uresničiti za vsako ceno in pri tem ne izbirate sredstev.«

Janezek: »Tvoja moraliziranja mi že pošteno prešedajo. Jaz berem plažo zato, ker me kratkočasi — in nič več.«

Janez: »Ti morda že, mnogi pa ne. Dovoljujem častne izjeme, ki jih je pa žal zelo malo. Mladi se zatekajo v svoj svet zato, ker vidijo v njem sladko življenje, ki ga še nimajo in si ga želijo ustvariti, starejšim pa služi kot nadomestek za nezaželeni stvarni svet, v katerem živijo. O tem nam priča vsaka povprečna popevka, časnikarski opis svetovljanskega življenja, detektivska povest ali pa fotografska golota, ki nas zadnje čase dobesedno preplavlja. Nekoč je v starem Rimu veljalo geslo: Kruha in iger! danes pa je v modi: Cimveč plaže in senzacij!«

OPOMBA: Pogovor bi se lahko še nadaljeval, pa sta se oba zbala, da bo zašel — kot mnogi podobni — v slepo ulico. Zato sta končala in ostala vsak pri svojem.

Morda bi kazalo priklicati v spomin še tista dva Puškinova verza, ki pravita:

»Kot v cerkvi vas učim, tako ljudje ravnajte, na to, kar delam jaz, na to pa nič ne dajte.«

Stanovanjsko podjetje

Bežigrad-Moste

želi vsem hišnim svetom in stanovalcem srečno in zadovoljno novo leto 1970

RAZLIKE

Ker se v zadnjem času veliko piše — še več pa govori — o tako imenovanih socialnih razlikah v naši družbi, smo vprašali Kranjskega Janeza, kaj meni o tem. Janez se je ljubeznivo odzval prošnji uredništva, a je žal na vprašanja samo zmigoval z rameni, češ »Ne vem!«

Janez ni za »uravnailovko«, in tudi kitajski model socializma mu je tuj in zoprni, ker se ne prilega našim razmeram. Ne gre za to, da bi vsi jedli iz enega korita, kot se je nekoč govorilo, ker bi to pomenilo konec ustvarjalnega zagona. Najbrž ni popolne ali prevladujoče enakosti nikjer na svetu in je še

čisto na dnu pa je treba spraviti na raven človeka dostojnega življenja.

Janezu — in verjetno še marsikomu drugemu — niso jasna naslednja vprašanja:

— Zakaj ima trgovski potnik večje prejemke kot univerzitetni profesor?

— Zakaj ima čistilka v izvoznem podjetju z (ne-)do-

še enkrat več kot elektroinženir v velikem podjetju?

— Zakaj zasluži direktor majhne tovarne (mož ima namreč samo popolno osnovno šolo) trikrat več kot znanstvenik v nuklearnem inštitutu Jožef Stefan?

— Zakaj ima nekdo lahko dve vili in dva vikenda, drugi pa se s številno družino stiska v eni sami sobici?

— Zakaj se nekdo vozi že v tretjem mercedesu (dva je razbil), drugi nima pa še za viak?

— Zakaj lahko kupi obrtnik svoji ženi za rojstni dan v ljubljanski boutique krznen plašč za pet tisočakov, drugi pa ne more kupiti svojim otrokom čevljev za zimo?

— Zakaj lahko XY kupi svoji ljubici za darilo ročno uro, vredno dva stara milijona dinarjev, upokojenec s 30.000 S-dinarji mesečne pokojnine pa nima denarja za zdravlila? (2.000.000 : 30.000 = 6,5 let životarjenja!)

— Zakaj nekdo lahko mesec dni letuje v slovitim španskem letoviškem mestu Palma de Mallorca, drugi pa nima denarja za prepotrebno zdravljenje v (beri domači) bolnišnici ali zdravilišču?

Itn... Itn... Občan, ki bi znal odgovoriti na zgornja vprašanja, naj se zgleda v uredništvu, kjer prejme novoletno darilo. Odgovori na vprašanja morajo biti obdelani z moralne, ne z materialne plati.

9+1 NASVET ITN...

tistim, ki stanujejo v stolpnica ali blokih

- Ne stopaj preprog na glave ljudi, ki stanujejo pod teboj!
- Ne kali ponoči ljubega miru in bodi obziren do sosedov!
- Ne odlagaj smeti in odpadkov tja, kamor ne sodijo!
- Ne pogovarjaj se predolgo pred odprtim dvigalom, medtem ko sosed nestrpno čaka nanj!
- Ne meči v jaške za drobne smeti embalažo in ostanke tekoče hrane!

- Ne dovoli svojim nedoraslim otrokom, da se brez nadzorstva prevažajo z dvigali gor in dol ter neusmiljeno razbijajo z vrati!
- Ne prerekaj se po nepotrebnem s sosedi samo zato, ker se je tvoj otrok malce »poravsals« s sosedovim sinom!
- Ne hodi molče in s povešeno glavo mimo sostanovalca, kadar se srečata na ulici, kot da sta si tužca. Tudi svoje otroke vzgajaj tako, da prvi pozdravijo odrasle!
- Ne opravljaj kar naprej svojih sosedov in ne bodi jim nevoščljiv, če se nekoliko drugače oblačijo, jedo in nasploh drugače živijo kot tvoja družina!
- Bodi zmeren in varčen tudi, kadar gre za skupno uporabo vode, luči in podobnih skupnih naprav!

dolgo ne bo. Toda Janeza ne prestando preganja misel, ali so v naši družbi ljudje resnično nagradieni po svojih sposobnostih in po svojem delu, kot je zapisano na zastavi socializma.

Janeza skrbi, ker so razlike med revnimi in bogatimi pri nas vedno večje. Da bi te razlike odpravili — tako meni Janez — bi bilo treba bogate še bolj priviti z davki in dosledno izvajati načelo: kdor več ima, naj družbi tudi več dá. Tiste pri dnu ali

končano osnovno šolo približno enake prejemke kot učitelj ali celo gimnazijski profesor?

— Zakaj zasluži popevkar, ki še dobro not ne pozna — zna pa na odru odlično rjoveti in gimnasticirati v eni noči toliko kot najboljši ljubljanski operni pevec (s konservatorijem) v enem mesecu?

— Zakaj zasluži računovodkinja v obrtnem podjetju z (ne)dokončano srednjo šolo

VESTI IZ HRUŠICE

KS Hrušica — Fužine je izročila prometu betonski most čez Hruševski potok v Spodnji Hrušici. Most je grajen tudi za najtežje tovore. Veljal je okoli 5.000 dinarjev. Z njim je odpravljena velika nevšečnost. Ostaja pa neresen problem ureditve srednjega dela struge tega potoka. Voda z Golovca je nam-

reč z leti nanasla toliko laporja, da se je struga tega potoka ponekod dvignila tudi do 2 metra nad nivo vasi. Ob deževjih tako zamaka vaške hiše in bo to ena važnih nalog KS v prihodnje, ki jo bo morala čimprej odpraviti, tj. najmanj očistiti strugo, slej ko prej pa morda tudi regulirati potok.

ne borci NOV iz teh krajev (Prošek, Kefer) ali na stare znane rodovine (Hlebš, Hočevar) ipd. ter temu primerno za dlje časa označili morda sedaj res še skromne poti, toda poti, ki bodo verjetno že kmalu postale pomembnejše in bodo nekatere sedanje oznake dajale kaj skromno podobo letošnjih preimenovanj.

NASILJE

Se vedno živimo v svetu nasilja, ki se je začelo že takrat, ko je Neandertalec z gorjačo v roki uveljavljal zakon močnejšega. Razsajalo je v starem Egiptu, ko je sto tisoče sužnjevm pomrlo od gladi in trpljenja, preden so Keopsi in sebi zgradili veličastno grobnico.

Nasilje! V imenu boga, filozofskega nazora, ideologije ali iz golega sadizma in nezdravih ambicij. Cilj opravičuje sredstva!

Tega se je dobro zavedal že Neron, ker sicer ne bi dal umoriti svojo lastno mater in ne bi s smehljajem na ustih in z zločinsko naslado gledal, kako trgajo divje zveri gladiatorje sredi peščenih aren. Ironija in tragika je v tem, da so tudi tisti vneta vpili Ave Imperatore, ki so jih nekaj dni za tem ali pa še isti dan razmersarjene z železnimi kavli vlekli iz arene.

In šest tisoč upornih sužnjevm je viselo na drevju vzdolž Vie Apie zato, ker so se uprli nasilju.

Nasilje! Do kam segajo tvoje meje in kdo se še ni ujel v tvoje mreže? Pri-

sotno si v družini, v družbi, v koledarskem letu in, v mračni zgodovini.

V imenu neke krščanske politike je v šentjernejski noči moralo pasti na tisoče hugenotov in grmade so požrle nešteto nedolžnih žena, deklet in s svojo glavno mislečih ljudi.

In v mehki pernici je izdihnil tisti samopašni in nasilni fevdalni gospod, ki je ukazal, naj podložniku izrežejo na hrbtu tri jermene zato, ker ni pravočasno pripeljal na grad datatev.

Pravijo, da je bil baje poglavar nacističnega koncentracijskega taborišča, ki je imel v svoji pisarni nagačeno človeško glavo, normalen. In tudi njegova ljubica, SS paznica, je bila povolnoma normalna, ko se je postavljala s torbico, narejeno iz človeške kože. In tudi nacistični pravniki niso sodili po svoji vesti in pravnemu kodeksu, marveč so poznali samo: »Javohl, mein Führer!«

Ce je to res — in najbrž bo držalo —, potem bi skoraj verjel, da je sloviti ameriški pisatelj John Steinbeck hrabil in bodril

pripadnike zelenih beretk, ki so z njegovim blagoslovom v vietnamskih vaseh uprizarjali prave pokole nedolžnih žena, starcev in otrok. Tudi ta literat — ne samo zelene beretke — ima na vesti vietnamsko vasico Song-My. Pokol se je zgodil v letu Gospodovem 1969, v letu, ko sta Apolo 11 in 12 pristala na Luni.

Naj si bo iz kakršnihkoli političnih, filozofskih ali moralnih pobud, budističnih menih se je vendarle sezgal, in to sredi Saigona in sredi belega dne — in niti ne samo on! In tudi praški študent Palach je končal v plamenih iz protesta proti nasilju. Ta svobodoljubni mladenič najbrž ni bil mistik ali fanatik, ampak je še kot otrok slišal praviti o stalinskih čistkah in o Stalinovem tipu nasilja.

Da ne bo nesporazuma: nasilje se tudi lahko zruši samo z nasiljem, da bi vsi ljudje enkrat zaživel brez nasilja. Čeprav ga ne bomo čez noč odpravili, vendarle na pragu novega leta vsi skupaj mislimo na svet miru, svet brez nasilja.

F. F.

Najmlajši Hrušičani in okoličani žive v pričakovanju dedka Mraza. Pionirji bodo pripravili kratek program, mladinci pa bodo nastopili z igrico Sneguljica. DPM Hrušica — Bizovik bo prispeval denar za obdaritev, kolektiv tovarne Totra pa bo poskrbel za okrasitev dvorane in okolice kulturnega doma. Prek prispevkov KO SZDL in KS bodo obdarjeni nekateri otroci s toplim perilom.

Vasi in naselja okrog Hrušice so letos dobila nova imena. Nekatera imena poti do njih pa prebivalce kar motijo: Pot v Kostanj, Pot do šole, Krožna pot, Pot na visoko, Pot ob potoku, Pot na breje itn. Ali ne bi sestavljalci raje pomislili na zna-

Mlin na Fužinah stoji že leto dni prazen in tih. Ni nikogar, ki bi poskrbel, da bi ga kdo videl in začel uporabljati v svoje namene? Prav gotovo bi se našel kdo, ki bi prostore bivšega mlina preuredil v koristen objekt.

Tovarna Totra je zgradila nove skladiščne prostore v neposredni bližini starih. Ob prazniku republike so jih izročili namenu in tedaj tudi nagradili delavce, ki so že 20 let člani tega delovnega kolektiva. Na proslavi so sodelovali tudi pionirji osnovne šole Hrušica. Kolektiv tovarne Totra je pokrovitelj te šole in kaže za potrebe njenih pionirjev vedno vse razumevanje.

Mladinski kažipot v združenem domu Zadobroval!

Pred kratkim je predststvo ZMS Zadovol organiziralo ob pomoči mladine iz Zaloga zabavno glasbeno prireditev Mladinski kažipot. Ker je za prireditev vladalo precejšnje zanimanje, saj je leta uspela, smo stopili v stik z mladinskim klubom Jože Moškrič, ki je pripravil in tudi uspešno izvedel ponovitev. Razlika med to in prejšnjo prireditvijo je bila precejšnja, saj so na drugi nastopali izključno mladinci iz klubov oz. skupin naše občine.

Če bi se zelo omejil na prireditev samo, bi omenil,

da so največ priznanja poželi dramska skupina iz Zaloga, narodni trio MARIA, vokalni kvartet ZVON, VIS ALFA CENTAURI itn. Moram pa omeniti, da je bila jakost zvokov ojačevalnih naprav dostikrat premočna — vsaj pri izvajanju beat sestavov in so si morali nekateri gledalci dobesedno mašiti ušesa.

Prireditev je smejala televizija in je njen povzetek uvrstila v oddajo, ki jo je posnela po naših klubih v drugi polovici decembra.

Jože Koprivnikar

Nogometni klub je tudi socialna ustanova

Vaša anketa o nogometu, ki ste jo objavili v zadnji številki Naše skupnosti, me je — povem kar naravnost — prizadela. To zato, ker veje iz nje prav dogmatičen hlad. Saj odgovorni skoraj v celoti govorijo kar o nogometu nasploh, o nogometu kot o stvari, prav nič pa o nogometaših, se pravi o tistih živih ljudeh, ki nogomet igrajo. Tako ni seveda nič čudnega, da je bilo v tej brezdušnosti prezrto prav tisto, kar je za današnji nogomet najbolj tipično, in sicer dejstvo, da so nogometni klubi tudi socialne ustanove. Tu seveda ni mesto, da bi razpravljali o tem, kako je prišlo do tega, da je nogometnim klubom pripadla tudi ta dolžnost. Pomembnejša je ugotovitev, da je treba pri tem »socialno ustanovo« pojmovati v obeh pomenih te besedne zveze, ki sta pri nas udomačena: najprej kot sredstvo za podružabljanje mladih ljudi, potem pa tudi kot — največkrat žal celo edino — žarišče solidarnosti in medčloveške pomoči. In pri tem je treba vedeti še to, da to socialno funkcijo, ki predstavlja nemajhno breme, opravljajo predvsem majhni in najmanjši klubi, v mnogo manjši meri pa tisti uspešnejši in mogočnejši, ki naj bi jim družba že smela pogledati skoz prste.

Strinjam se z ugotovitvijo ankete, da danes nogomet ni več prvi in edini šport, vendar moram kar takoj pripomniti, da je nogomet prav zato samo še toliko bolj nogomet; zabava in veselje siromakov. Ta ugotovitev je seveda za vse tiste, ki so prepričani, da v naši družbi ni več revščine in iz revščine izviračih problemov, izvita iz trte. Treba pa je samo pogledati socialno strukturo košarkarjev, rokometišev, smučarjev, drsalcev in drugih športnih zvrsti in jo primerjati s socialno strukturo nogometašev, pa je podoba kar takoj jasna. Nogomet še vedno igrajo predvsem vajenci. In to ne vajenci iz toplih in urejenih domov, temveč vajenci, ki so prišli v Ljubljano iz Medimurja, Prekmurja in Bosne, ki živijo po vajah domovih in ki se s svojimi bornimi prejemki preživljajo bolj ali manj sami.

Nogomet igrajo predvsem fantje, ki so v obdobju svojega najintenzivnejšega telesnega razvoja večkrat tudi lačni — da ne govorim o tem, da ob nedeljah nimajo sredstev niti za ogled prvotnega nogometne tekme, ki bi jim bila v največje veselje. Ob teh fantih vsak klubski funkcionar, ki je še ohranil kolikor toliko živ stik z ljudmi, čuti, da bi jim moral po vsakem treningu postreči vsaj s toplo južino. In če je načelno še tak pristaš amaterizma, bi rad vsakemu izmed njih stisnil v soboto v roko vsaj tisočak ali dva, in to ne zaradi nogometnih uspehov, marveč zato, da bi bil njegov nogometni klub zares to, kar je po sili razmer postal, socialna ustanova.

Marjan Rožanc

PRISPEVEK PISCA ANKETE O NOGOMETU

Krivda, da je iz ankete vel hlad, je tudi pri Vas, tovariš Marjan Rožanc. Ze v septembski številki smo prosili ljubitelje nogometa, naj se oglašijo, naj povedo probleme in nasploh, kaj mislijo — pa se ni odzval niti eden. Tako smo lahko objavili le mnenja funkcionarjev, tistih, ki delajo tudi za nogomet, in tistih, ki lahko mnogo pomagajo. Res je — žal — naloga športnega delavca, funkcionarja pri nas iskanje denarja in razpravljanje o njem. Toda ti, ki so odgovarjali, so še na občinski ravni in poznajo probleme. Vse njihove razprave so še iz konkretnega življenja. Gotovo veste: kolikor višje gremo, večji je hlad. Konec koncev, že ko v naši skupščini razpravljajo o sredstvih, govore o skladu za telesno kulturo pa o sredstvih za družbene službe in ne o tem, koliko je treba vložiti dela, da poskušaj mladincu brez staršev nadomestiti topel dom.

In v naših prizadevanjih, da bi posredovali toplino tistim, ki odločajo o sredstvih za telesno kulturo, nam prav nič ne pomagata. Zopet se postavljate na pozicije, da je nogomet poseben šport, mnogo več vreden od drugih, tokrat zaradi svojega posebnega poslanstva — reševanje socialnih in migracijskih problemov. Ni res. Ali poznate telovadke iz Zelene jame. Nimam pravice pisati poimensko, toda prav toliko kot pri nogometu je tudi pri njih socialnih problemov, tudi pri mnogokateri od njih je problem vsakdanji kruh, pa vadijo vsakodnevno (ne dvakrat tedensko) tudi po dvakrat, tudi v nedeljo — pa predstavljajo že jugoslovansko kvaliteto. Sam sem igral košarko in rokomet. Pri TVD Partizan Moste, še ko sem jaz igral (in tega ni dolgo), je bila večina igralcev brez očeta, a vsi v težkih socialnih razmerah. In Slovanova moška rokometna ekipa izpred treh let: od 11 igralcev prvega moštva je bilo 8 igralcev ali sploh brez staršev ali pa brez enega od njih.

In verjemite, nikjer ne moremo stisniti nikomur tisočak ali dva v roko. In zato so tudi vsi omenjeni ostali športniki. Tisti pa, ki mu je bil danes stisnjen tisočak, jutri zahteva dva... naprej pa tako beremo lahko v časopisih.

In vi veste, da se zato brani družba dajati sredstva za telesno kulturo — zaradi enega v škodo vsem.

Janez Virk

Novoletna re

To pot spremljamo šport skozi njegove reprezentativne predstavnike. S čim manj uvodnimi besedami, pa z več besedami naših športnikov sedanje in minulih generacij, povejmo kaj je dosegel naš občinski šport najkvalitetnejšega, s čim se lahko postavljamo in kje nas čevlji žuli...

Pa brez zamere... in več pomoči v prihodnje!

KAREL JANEŽ — BALKANSKI PRVAK

Verjetno največje uspehe med vsemi športniki naše občine je dosegel Karel Janež, in sicer v športu, kjer se nam tudi v bodoče obetajo največji uspehi — v orodni telovadbi.

Bil je balkanski prvak na bradlji, in sicer leta 1946. Leta 1948 in potem še na naslednjih olimpijskih igrah v Helsinkih leta 1952 je bil član naše reprezentativne vrste.

»In kje ste začeli s telovadbo?«
»V telovadnem društvu Dolsko, leta 1937.«

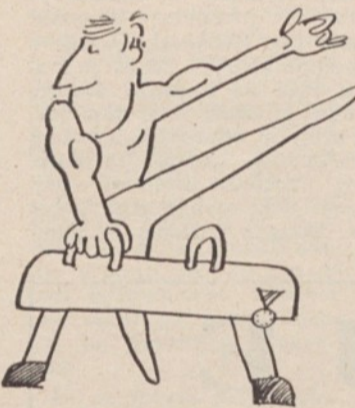
»Spomnim se, da ste še leta 1955 vodili TVD Partizan Dolsko, ki je imel pod vašim vodstvom eno najboljših, če ne kar najboljšo telovadno vrsto v Sloveniji. Danes ni tam nikogar več.«

»O, še so, še, pionirji in mladinci, a ni nikogar, ki bi jih vodil. Jaz sem se preselil v Ljubljano, moji učenci so še nekaj let vadili, sedaj pa ni nikogar, ki bi prijel za delo. Škoda, saj so tam zelo dobri pogoji prav za telovadbo.«

»Kaj pa pravite o športu v naši občini?«

»Posebno mi je pri srcu Zelena jama. Gostinčar in Mavrič, ki tam tako pridno in uspešno delata, sta bila moja naraščajnika. S srcem sem z njima, pa tudi na njihove tekme grem rad, kadar vem zanje. Drugače pa vadam le še zase. 55 jih imam, veste.«

Ne, to se pa ne vidi. Vidi se mu le, da je bil naš olimpijec, telovadec.

VIDA PERIŠIČ — MLADA TELOVADNA GENERACIJA

Za telovadci iz Dolskega je bila v Mostah skoraj desetletna vrzel. Novi rod, ki sta ga začela vzgajati »Korlova« naraščajnika Mavrič in Gostinčar, pa je že krenil na olimpijske tere. Prva v tem mlademu rodu je Vida Perišič, državna reprezentantka in republiška prvakinja.

»Začela sem leta 1964 pod vodstvom trenerja Jožeta Mavriča. Takrat nas ni še nihče poznal in je bil prvi uspeh osvojitve občinskega šolskega prvenstva.«

»Letos si bila še mladinka, a imaš že določen staž. Povej kaj pomembnega.«

»Lani sem na presenečenje vse slovenske gimnastike zmagala na pokalnem prvenstvu Slovenije pred našo olimpijsko reprezentantko in 2. v državi Marlenko Kovač v članski konkurenci.«

»In naprej?«

»Upam na čimboljšo uvrstitev na svetovnem prvenstvu leta 1970 v Ljubljani.«

KAREL STREKELJ — ZGODOVINA KEGLJANJA PA TUDI STRELSTVA V NAŠI OBCINI

Ni bil državni ne republiški prvak, pa je naredil morda več kot

katerikoli od njih. Kot olimpijski komite in NK Slovan slavi tudi »Korl« (to pot Strekelj) svojo petdesetletnico. Pa je še vedno aktiven tekmovalac, ob tem da je tudi ustanovitelj prvega kegljarskega kluba v Mostah: Slovan sedaj Saturnus. Tu je sedaj podpredsednik, tekmovalac in funkcionar od leta 1948 do danes pa je v strelstvu.

»Kako vam je kaj všeč današnje stanje v športu?«

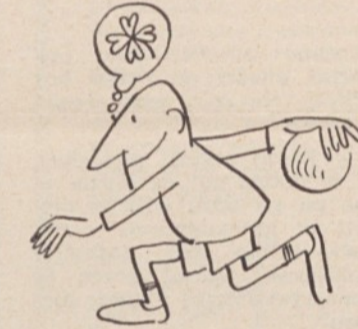
»Moram reči, da je z mladino delo kar sistematično. Posebno pa mi je všeč oblika dejavnosti v šolskih športnih društvih. Samo zdi se mi, da potem, ko mladina konča šole, vsa organizacija odpove. Za starejše ni skoraj nobenega organiziranega športnega razvredrila.«

»Kot športni delavec si verjetno prizadevate to izboljšati!«

»Da, a kje je denar? Sedaj bomo morda gradili avtomatsko kegljišče na Kodeljevem pod cerkvi. A ta prostor je neprimeren in bi bilo bolje graditi v Kodeljevem parku, kot že obstaja načrt. Ne vem, zakaj se ga ne držimo.«

»Sicer pa?«

»Streljal in kegljal bom še toliko časa, dokler bom še potreben v tej ali oni ekipi.«

DIMITRIJ KOBILICA

Opazil ste že, da je namen teh intervjujev tak: as iz prejšnjih let in sedanji as. Ze pri Streklju to ni šlo lahko. Hoteli smo ga vzeti kot nekdanjega asa, pa se je pokazalo, da je še danes nenadomestljiv v ekipah tako strelcev kot kegljačev. Kobilico smo izbrali za enega sedanjih asov — a izkazalo se je, da je pravzaprav eden ustanoviteljev strelske družine Vide Pregarc. S to družino je dosegel lepe uspehe, predvsem z zračno puško. Sedaj je še vedno eden glavnih tekmovalcev (skupno z Vršajem, ki je osvojil že »zlato puščico«, in Ladom Krošljem) in strelcev v občini, poleg tega pa je še nepogrešljiv član sindikalne smučarske ekipe Saturnusa in podpredsednik občinskega strelskega odbora.

»Nekaj slišimo o razpustitvi strelskega odbora?«

»Brez denarja ne gre. In to prav ta čas, ko toliko govorimo o vseljudski obrambi. Morda bo lahko kdo drug vodil strelstvo brez denarja?«

»Samo to?«

»To je glavno. Potem bi pa hoteli, da šole vključijo v svoje krožke tudi strelstvo. Mi imamo trenerje, vi pa pokažite pripravljenost pomagati. Mladina je gotovo za to.«

»Boste potem umaknili razpustitev?«

»Seveda, a najprej naj se izboljša, besed je dovolj.«

JOŽE MARTINČIČ — NK Slovan — pred vojno idejni organizator

Iz slavnostnega almanaha ob 50-letnici nogometnega kluba Slo-

van smo izbrali pogovor z Jožetom Martinčičem, družbenim delavcem. Nazadnje je bil sekretar v tovarni Saturnus, sedaj pa je v pokoju. Predvsem se spominja delovanja NK Slovan v Zelenu jami in dela Maksa Perca, narodnega heroja:

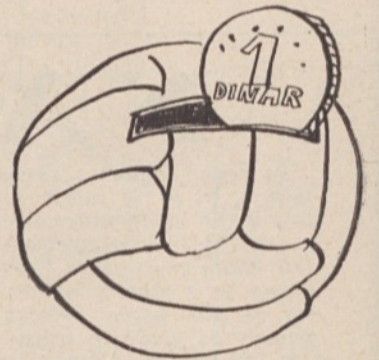
»K Slovanu sem prišel leta 1934... Vode na novem nogometnem igrišču ni bilo. Ob treningih ali tekmah smo jo prinašali v vedrih, da so se igralci vsaj za silo umili. Ker ni bilo garderob, so se gostujoča moštva posluževali gostilniških prostorov gostiln Smole in Malis. Obe sta stali tik ob igrišču...«

Vhod na igrišče je bil v Ljubljanski, sedaj Kavčičevi ulici. Severni del igrišča je omejevala Tovarna kleja, ki je zasmrjevala vso bližnjo in daljno okolico...«

S premostitvijo kluba v Zelenu jamo se je sestav članstva bistveno spremenil, saj se je v klubu začela zbirati predvsem delavska mladina Zelene jame. Spreminjati se je začel tudi setav odbornikov. V vodstvo so prihajali ljudje iz Zelene jame in Most, to pa je vplivalo na preobrazbo političnega mišljenja. Posebej se je to poznalo, ko je pristopil Mirko Per-Maks. Ni bil sicer nogometaš velikega formata, a z odkritosrčnostjo, prizadevnostjo in postojnostjo si je pridobil mladino. Postal je mladinski trener.

Pokojni Mirko je bil tudi organizator plesne šole, ki je bila v jesenskem in zimskem času v gostilni pri Malisu. Pomagal pa je organizirati tudi šahovski krožek, ki smo ga imeli v gostilni pri Klincu.

Vse to omenjam zato, ker se je v teh organiziranih oblikah športnega življenja kovala napredna misel in pronicala med mlade ljudi... SK Slovan je bil klub, v katerem so se mladi ljudje bistrili in zoreli.«

ANTON ZABJEK

Moste, Zelena jama, Polje in Zalog so bil od nekdanj zakladnica nogometnih talentov — za vso Ljubljano. Kot včasih pred vojno, tako vsa leta po vojni in sedaj, prav največji talenti iz Most krasijo vrste Krima, Odreda, Ljubljane in sedaj Olimpije. To so bili npr. brata Nagode, Jože Kranjc, Milan More, Tone Zabjek in drugi.

Zabjek je sedaj ime, ki ga pozna vsak otrok, saj je vendar vratar pri Olimpiji.

»Kje ste začeli?«

»V Slovanu pri Ninu Beliču, se mi zdi da kar pred 20 leti. Sedaj jih imam 30.«

NK Slovan je bil v Mostah edini kraj, kjer si lahko imel pošteno zabavo. Zato smo bili — se mi zdi — vsi otroci vključeni v ta klub. Ostal sem mu zvest več kot 10 let, nakar so me športne ambicije prinesle k Olimpiji.«

»Povejte nam kaj zanimivega iz svoje dolge kariere?«

vija — športnih asov

»Ne vem sicer, kdaj, a igrali smo proti Jesenicam v stari Slovanovi jami. Zoga se je odbila od železne prečke za vrati in ko sem jaz padel na tla, se mi je znašila v rokah... Samo jaz vem, da je bil gol, še celo strelec ni pomislil na to.«

»Vaši načrti?«
»Prihodnje leto neham z aktivnim igranjem. Zelo rad bi prevzel pri Slovanu kako mladinsko vrsto. S temi je še veselje delati!«

ANTON NOVAK ali plavanje

Plavanje — tekmovalno — v naši občini nima še zgodovine, toda kolikor je je, je to Tone Novak, od ustanovitve predsednik PK Slavije, seveda njen ustanovitelj.

»Ali ste bil kdaj plavalec?«
»Pred vojno pri Jadranu, potem pa sem skakal v vodo pri Iliriji. To je bilo v letih 1934—38.«

»In po osvoboditvi?«
»Sele leta 1963 so bili v Vevčah taki pogoji, da smo lahko ustanovili klub.«

»Ali lahko primerjate predvojne in sedanje pogoje za šport?«

»Predvojni so bili sicer absolutno slabši, a objektivno neprimerno boljše kot sedaj. Posebno za plavanje. Povsod: v tehniki, standardu, kjer pač pogledate, je dosežen res velik napredek. Plavanje pa je kot pred vojno vezano le na poletni trening.«

»Ali se da kaj pomagati?«

»V okviru republike bi morali dati večjega poudarka (ne le v besedah) športu. Močnejši bi moral biti tudi politični vpliv. V naši občini pa bi morali vplivni in odločilni občinski ljudje zagotoviti več sredstev. Nikjer v Ljubljani ni tako obširne in kvalitetne dejavnosti kot v naši občini, a nikjer tako malo denarja za šport!«

»Ali se spominjate na kak zanimiv dogodek iz vašega dolgoletnega športnega delovanja?«

»Najbolj se mi je vtisnilo v spomin: ... neprestano pomanjkanje denarja!«

TOMAZ JURMAN

Iz garde mladih talentov, ki počasi trkajo na vrata državne reprezentance (kljub nemogočim pogojem za trening) smo namenili nekaj vprašanj Jurmanu:

»Kje si začel?«
»Z 11 leti pri PK Slavija.«
»Tvoji uspehi?«

»Republiški prvak 1966 med pionirji v 4 disciplinah, republiški rekord za mladince na 200 m hrbtno in prvak med mladinci letos na 400 m mešano.«

»Kakšne načrte še imaš?«
»Zadnje leto ni bilo napredka. Brez zimskega treninga seveda ni nič. Upam pa le, da bom še kaj dosegel, predvsem v hrbtnem slogu in crawl.«

EDO DELORENZO — STRELEC IN MOTORIST — DIRKAC

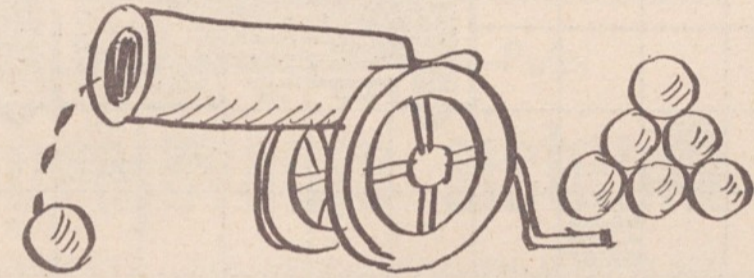
Je eden najuspešnejših športnikov naše občine. Državni reprezentant v streljanju s pištolo in državni prvak v motoristiki.

»Kdaj ste začeli?«

»S streljanjem na armijskem prvenstvu takoj po osvoboditvi, z

dirkanjem pa leta 1948 pri AMD Ljubljana, kasneje AMD Moste.«

»Cesa se najraje spomnite?«
»Na državno prvenstvo v streljanju v Sarajevo sem se peljal z motorjem. V petek je bilo stre-

ljanje s pištolo in postal sem državni prvak. Ker so bile v nedeljo dirke za državno prvenstvo v motoristiki, sem ostal v Sarajevu. Na splošno začudenje sem postal državni prvak še tu.«

»Kaj mislite o športu danes?«
»Ce bi bile take možnosti kot na vzhodu, bi se še lahko pogovarjali. Tako pa ni pri nas nikogar, ki bi mu bil šport tako pri srcu (razen nogometa), da bi dal kak dinar. Mislim odgovorne.

Rezultat: Spremljam rezultate v strelstvu in vidim, da naši reprezentanti v streljanju s pištolo komaj dosegajo take rezultate, kot sem jih jaz pred 15 leti!«

LJUBO SMERDEL — karting

Za Delorenzovega sogovornika v moto športu smo izbrali dirkača kartinga. V tem športu smo Moščani že nekaj let brez konkurence v Jugoslaviji. Najuspešnejši je Tone Grilj, ki je 4 leta zapored državni prvak. Ljubo Smerdel pa je začel že z 18 leti pri AMD Moste.

»Vaši uspehi?«

»Najraje se spominjam troboja Jugoslavija-Italija-Avstrija leta 1964 v Beljaku. Ekipno smo bili prvi, jaz pa sem zasedel 4. mesto,

a v konkurenci, kjer je vozil tudi svetovni prvak Cordutti.«

»Zelje?«

»Da bi lahko dobil nov stroj, s katerim bi lahko dosegel kako boljšo uvrstitev na svetovnem prvenstvu prihodnje leto v Parizu.«

BOGDAN STURM — tudi rokometas

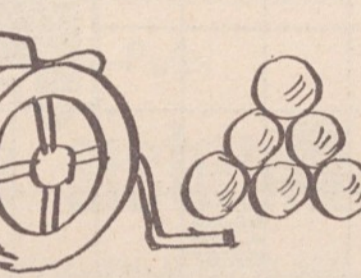
Eden od ustanoviteljev rokometnega kluba Slovan je Bogdan Sturm. Edini od ustanoviteljev še sodeluje in je sedaj podpredsednik. Poznajo ga vsi Moščani, ne nazadnje kot dolgoletnega urednika Naše skupnosti.

»Začeli smo z velikim rokometom takoj po vojni. Tako je v takratni slovenski konkurenci igralo nekaj bivših vojnih ujetnikov — Nemcev, ki so bil za nas seveda pojem. Velik rokomet je bil zelo zanimiv.«

»Tega športa ne poznamo več.«

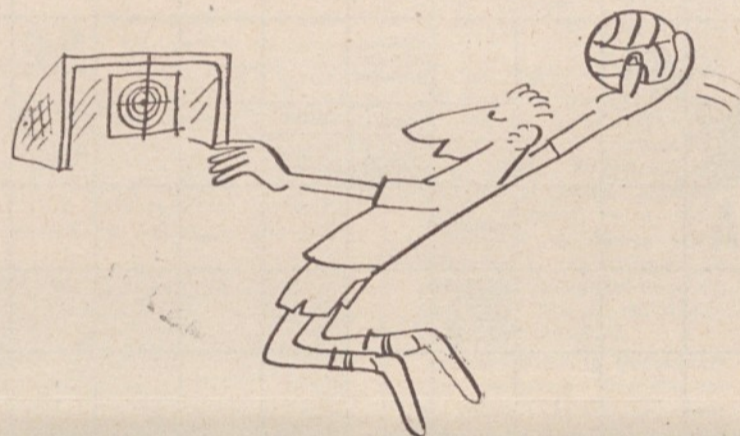
»Igrajo ga še v severnih deželah, pri nas pa je kot »rokomet« mišljen mali rokomet. Tega smo ustanovil v RK Slovan nekako v sezoni 1956/57 s precejšnjo pomočjo znanega nogometnega sodnika Lojzeta Gvardjančiča.«

»Kak dogodek iz Vaše kariere?«
»Seveda jih je vse polno, a najraje se spominjam največjega uspeha našega kluba, letošnjih kvalifikacij za zvezno ligo, kjer smo prikazali res lepo igro.«

»In kaj mislite o mestu športa v naši občini?«

»Mini-minimalna družbena pomoč — šport je prepuščen v glavnem kar posameznikom, da ga finančno podpirajo in seveda tudi vodijo. Občinska skupščina bi morala najti ustrezen način financiranja vseh športnih organizacij v občini, kajti v sedanjem stanju te razpadajo.«

MARIJA ARKO

Z 11 leti je začela igrati pri Slovanu (leta 1956) in je po tolikih letih igranja še vedno najboljša igralka kluba in med najboljšimi v Sloveniji.

»Iz tako bogate kariere se gotovo česa najraje spominjaš!«

»Našega edinega gostovanja zunaj Jugoslavije — na Poljskem. To je bil mednarodni turnir z državnim prvaki Poljske in Madžarske; bile smo seveda zadnje.«

»Pa naprej?«
»Se bom igral, rada pa bi, da bi bile zopet slovenske prvakinja.«

FRANCI KVARTUH

Kapetan hokejske ekipe, član zmagovalne ekipe, skratka v klubu od svojega 14. leta (leta 1961).

»Začel sem v mladinskem moštvu, s katerim smo postali državni prvaki.«

»Kakšne želje imate za naprej?«
I. »Da bi ostali v prvi zvezni ligi. II. Da bi dobili svoje umetno drsališče v Zalogu. Tako bi imeli normalne pogoje za vadbo. Imeli bi naraščaj, katerega sedaj ne moremo imeti, ker je edini led — v Tivoliju.«

JOŽE BEZLAJ — hokej

Začetnik hokeja v Vevčah. Vseskozi trener, tudi še danes.

»Kdaj ste začeli s hokejem na Vevčah?«

»Leta 1948 smo ustanovili HK Papirničar, ki se je kasneje, kot tudi celo društvo, preimenoval v sedanjo Slavijo. Kmalu sem opravil trenerski izpit in od takrat naprej stalno treniram.«

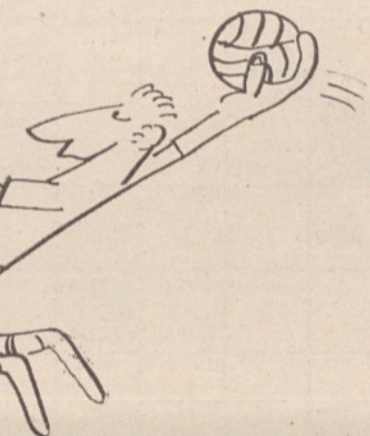
»Spomini...«

»Leta 1963 sem bil trener mladincev —. Takrat smo pravzaprav šele začeli in sploh nismo imeli članov. Premagali smo Jesenice in postali slovenski, nato pa v Zagrebu še državni prvaki. Ta ekipa sedaj tvori jedro članske ekipe, ki — kot veste — igra v zvezni ligi.«

»Kakšno je vaše sedanje delo?«

»Referent za mladinski hokej.«

»Kaka kritična o športu v naši občini?«
»Zelo sem zadovoljen z dejavnostjo občinske zveze za telesno kulturo. Dobro dela in uspešno, z množičnostjo. Toda za tekmovalni šport ni v občini nobenega razumevanja. Posebno nas boli, da se v sorazmerju s tem, kaj se vlaga v center v Mostah, tako malo prispeva za gradnjo drsališča.«

MILENA ČELESNIK — olimpijka

Milena pravzaprav ni olimpijka naše občine, saj je članica Olimpije. Toda več kot 10 let že uči na osnovni šoli Ketteja in Murna (prej Maksa Perca) telesno vzgojo. Tudi njena zasluga je, da so dekleta te šole vsako leto med najboljšimi v Sloveniji v atletiki, ker je tudi stalno na Slovanu, jo lahko štejemo za svojo.

»Kako kaj Vaša kariera?«

»Tekmujem od leta 1950, in sicer pri Enotnosti (razpada), Odredu (razpade), Kladivarju in sedaj pri Olimpiji. Od leta 1960 držim slovenski rekord v metu diska.«

»Nešteto krat slovenska in državna prvakinja, to vemo. Povejte kak dogodek.«

»Leta 1955 smo tekmovali v Bukarešti. Metala sem zelo slabo in finale v tej disciplini gledala s tribune. Pri večerji, po končanem tekmovalju, sem zvedela, da sem se uvrstila v finale in bi morala nastopiti. Seveda sem se vodstvu reprezentance primerno zahvalila za pozornost.«

»Vemo, da ste še aktivni in med najboljšim v državi, čeprav menda že 9 let ne trenirate. Kaj menite o tem?«

»V naši občini zelo dobro delajo šolska športna društva. Od tu izidejo mnogi talenti, za katere pa potem ni prave skrbi — z drugim besedami sredstev. Zdi se mi, da tudi ni poskrbljeno za rekreacijo (športno) starejših, saj ni nobene tečajnice v ta namen.«

DARINKA VELIKOVRH — Milenina učenka

Resda meče tudi disk in kopje, a njena glavna disciplina je skok v daljino. V tej disciplini je tudi v slovenski reprezentanci.

»Kdaj si začela?«

»Najprej v šolskem športnem društvu na šoli Ketteja in Murna, potem ob ustanovitvi AK Slovan

(takrat Mladost) leta 1965 pri »Čika Gustiju!«

»Kakšne načrte imaš, ali te vabijo v kak večji klub?«

»Zelim napredovati, a izključno pri svojem klubu Slovan, v katerem sem od ustanovitve.«

inž. MARJAN SLANA

Ne vem, če je bil v kateri športni panogi na igriščih v naši občini kdaj kak požrtvovalnejši igralec od inž. Slane. Znan je bil širom po Jugoslaviji, saj je bil eden najzaslužnejših, da se je Slovan uvrstil leta 1963 v zvezno ligo.

»Kdaj in kje ste pričeli s košarko?«

»S 13 leti sem začel pri tedanjem KK Poljane. Ta se je preimenoval v KK Slavija, pa v Odred, od tam pa smo šli (cel klub) v Moste k Slovanu, menda leta 1960.«

»Kaj vam je ostalo v spominu?«

»Po 4 neuspešnih poskusih smo se leta 1963 le uspeli uvrstiti v I. ligo. V vseh poskusih sem sodeloval, pa mi je v spominu ozračje po uspelem zadnjem poskusu.«

»Bil ste tudi eden prvih trenerjev košarke v moščanskih klubih, predvsem KK Moste; pri Slovanu pa ste vodili mladince, ki so nekaj let zapored osvajali slovensko prvenstvo. Tudi zdaj, ko se ne ukvarjate več s košarko, ste vodja sindikalnega športnega aktiva v podjetju. Zato nam je vaše mnenje o razvoju športa v naši občini dragoceno.«

»V naši občini je sedaj skrb namenjena le šolskim športnim društvom in delu množične telesne vzgoje. Šport pa ne dobiva legalnih sredstev niti za živatarnjenje. Perspektiv ni, ker so sredstva občinske zveze vezana na vzdrževanje objektov. Ob vsakoletnem večanju slednjih izdatkov in stagniranju sredstev, ki jih daje občina za šport, jadra slednji v propadanje (kot SD Krma na Rakovniku). Pri odločitvah moških v občini ni jasne razdelitve med zdravim hotenjem mladih, da bi tekmovali, in polprofesionalnim športom. Zal so ti možje vse skupaj imenovali tekmovalni šport, kar je skoraj profesionalni — in za to, jasno, ni sredstev. To pa je nepopravljiva škoda za športno življenje v občini. Na Viču se že zavedajo Skode, storjene s propadom Krma in Svobode, ter že popravljajo zamujeno, mi pa šele rinemo v tako razdiranje športnih organizacij.«

JANKO MODIC

»Kdaj si začel s košarko?«

»Leta 1960 pri trenerjih Cluhi in Slani.«

»Uspehi?«

»Leta 1968 smo bili Slovenci državni prvaki med mladinci in sem bil član te reprezentance. Lani sem se tudi uvrstil v II. člansko ekipo, ki tekmuje v II. zvezni ligi, igral sem pa tudi že v I. ligi.«

»Načrti?«

»Zelim si, da bi lahko še naprej igrali v ligi in da bi lahko redno trenirali. Vse pa je odvisno od denarja, saj sedaj nimamo niti za najemnino telovadnice.«

Novoletna nagradna križanka

		NEPROFESIONALNEC		GARANT		OSEBNI ZAIWEK		PREPROST PLUG		IME KIPARJA ZAHARIASA					
BLOKADA VRSTA EKSPLOZIVA												100 M ²		PASMA VELIKIH PSOV	
						ODMET SOJENICA, KI PREBIZJE NIT ŽIVJENJA						STANKO VRAZ		DIVJA KOZA IZČRPNOST	
M.IME		KOŽICA NAD OČESOM						NAUK O RAVNOTEŽJU PLINOV OSIJEK						OČKA	
ORANJE				ENOTA ZA MAJHNE TLAKE						PARTIZAN VRANJE				NEZALUPANJE	
ATLETSKA PANOGA		BREZBARVNA TEKOA		VARUH ZGRADB V STAREM RIMU		REKA V ŠPANJI IN PORTUGALSKI		JME ČRKE							
SLOV. GLED. IGRALKA (ALENKA)						IME FINSKEGA ARHITEKTA SAARINENA		RISTO SAVIN VIŠJA SOLA		VRSTA VRBE		MIJA ALEKSIĆ DOLINA		PRIPOVEDNA PESEM	
PREDEL NAŠE OBČINE								Ž. JME		KROM ROMAN PRE ŽIHOVEGA VORANCA		PADAVINA VOJAŠKA ENOTA		ZNAMKA NEMŠKIH AVTOMOBILOV	
SOVRAŠTVO				SADNO DREVO						VODNO VOZILO PERNATA ŽIVAL				OREL IZ GERMAN. MITOLOGJE	
OBRABA, UNESK				OLGA REMS ČEVLJARSKA NIT		VZDEVEK GOETHEJEVE MATERE				IME HRV. IGRALCA BAŠICA					
		SPOD. DEL POSODE OTOK V MALEM BELTU				PROMET. PODJETJE IZ NAŠE OBČINE		PAMET OBREDNA OPRAVA		ATMOSFERA GORA NA KRETI				IVAN HETRICH	
MOŽ IN MENAŽER C. VALENTE		A				PRAWNICA									
"KRALJ" ŽIVALI						GLUCKOVA OPERA DEŽELA PALČKOV						ZADETEK PRI KOSARKI DRŽAVNA BLAGAJNA			
		IME IGRAL. RANERJA				KRILO RIMSKE LEGIJE IVAN POTRC				PRVOTNI PREBIVALEC BRITANIJE POTOMEK				SLOV. SLIKAR (MAKSIM)	
"POP ČIRA I POP ..."		MOČAN VIHAR		IVAN TAVCAR										LADKO KOROSEC TRGOVIN. ZBORNICA	
VELIKE RIBE				IZBRANA DRUŽBA PODGANA VREČARICA				REKA NA ZAH. ZRN POKOPALISCE V ZAGREBU				AM. PISAT. BIOGRAFIJ (IRVING) KRAJ PRI CRKVENICI		SODNIK V GRŠKEM PODZEMLJU	
PRVI PRIMEREK IZDELKA						SREMSKA MITROVICA		OTOCJE TIHEGA OCEVANA OTOK V DRUŽBENIH OTOŠIH							
X				PRAWOSLAV DUHOVNIK IVANA KOBILCA		TUJE Ž. JME ČAČKA				POSODA ZA TEKOČINE POZITIVNA ELEKTRODA				GLAS BIKA AM. PEVEC (FRANKIE)	
KORIST, RAZUM				SLOV. SKLADAT. (VILKO)						RADIJ ŽEN. OSEBA IZ "DR. ŽIVAGA"		GORA NAD MOSTAR. DROBOVINA		VPAD	
DODATEK K POGODBI				TREMOLO ZVESTA ŽIVAL		NIZO-ZEMSKA RUSKO M. JME								NADA VIDMAR STENA	
		NADA		AMER. KROKODIL REPUBLIKA LIBANON						IME PEVCA MODUGNA		ŽENSKI OSEBNI ZAIWEK REZULTAT ENRICO CARUSO			
		ŠPORTNI KLUB IZ VEČ								ABECEDNIK					

NAVODILA ZA REŠEVANJE SLIKOVNE KRIZANKE

Vsi opisi so vključeni v lik križanke bodisi s slikami bodisi s tekstom. Več puščic iz iste slike pomeni, da je treba vpisati v polja več sorodnih rešitev. Kadar sta v polju dva opisa, velja zgornji za besedo na desni, spodnji pa za spodnjo besedo. Če je v polju le en opis, velja za edino možno smer. Pri navedenem imenu in priimku je treba vpisati njuni začetnici, pri kemičnem elementu njegov kemični znak, pri kraju avtomobilsko oznako in podobno. Crtkana črta pomeni več besed.

Med reševalce, ki bodo poslali pravilne rešitve, bomo razdelili pet nagrad v skupnem znesku 200 N din, in sicer:

1. nagrada 100 N din;
2. nagrada 40 N din;
3. nagrade po 20 N din.

Rešitve pošljite na izrezanih ali točno prerisanih likih na naslov: Uredništvo Naše skupnosti, Ob Ljubljani 42-II. Na pisemski ovitek napišite **NAGRADNA KRIZANKA**. Vsaka rešitev naj bo v posebni ovojnici. Rešitvam ne prilagajte drugih dopisov ali obvestil. Pri žrebanju bomo upoštevali vse pravilne rešitve, ki bodo v uredništvu do srede 7. januarja 1970.

UREDNIŠTVO NSK

Rebus

R

POSETNIKA

EDO VELJKO

V katerem predelu naše občine prebiva Edo?

POSETNIKA

Ing. BATA NEMO MAROKO

Bata je trenutno v tujini, drugače pa je zaposlen v velikem podjetju naše občine. Katero podjetje je to?

Ureja uredniški odbor, glavni in odgovorni urednik Bogdan Sturm. Naslov: Uredništvo in uprava NSK, Ljublj. Ob Ljubljani 42/II. Telefon 315-980 Tek. rač. pri NB Ljubljana; občinska konferenca SZDL Ljubljana Moste-Polje. Naša skupnost 501-8-205/1. Celoletna naročnina 3,60 N din, polletna 1,80 N dinarjev, posamezna številka 0,30 dinarjev. Tisk »Kočeviski tisk«, Kočevje. Klišeeji CZP Ljudska pravica, Ljubljana. Poština plačana v gotovini. Rokopisov ne vračamo.